

GAZETA PORANNY

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 9013.

Lwów, czwartek 17 października 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Groźne chmury nad Austrią. Car Mikołaj II. żyje?

Kula rewolwerowa spowodowała wykrycie groźnej szajki bandytów. - Ostrożny samobójca. - Sprytnemu Józiovi nie udał się kawał. - Strzał w obronie własnej.

Szynkę pragską, wędliny de katesowe, poleca F-a „Zakopane“ Lwów, ul. Akademicka 24.

NIEDYSPOZYCJA PREMIERA ŚWI- TALSKIEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15. października. (ab) Wobec lekkiej niedyspozycji p. Premiera Świtalskiego odwołane zostały zapowiedziane na dziś konferencje. Mimo niedyspozycji przyjął p. Premier kilku ministrów, m. i. min. Matuszewskiego, Czerwińskiego i Kwiatkowskiego i odbył z nimi konferencje.

OBRADY MIĘDZYNARODOWEGO ZWIĄZKU STUDENTÓW CHRZEŚCJ.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15. października (ab) W roku przyszłym obradować będzie po raz pierwszy w Polsce komitet międzynarodowego związku studentów chrześcijańskich. Do komitetu należy 50 przedstawicieli wszystkich państw świata.

ŻUBRY WRACAJĄ DO PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15. października (st) W tych dniach ze zwierzyńca warszawskiego odesłano jeszcze dwa żubry do Puszczy Białowieskiej. W ten sposób Puszcza Białowieska posiada obecnie cztery okazy żubrów, dwa samce i dwie samice.

Każdy

kulturalny człowiek czyta i prenumeruje „Przegląd Światowy“ największe ilustrowane czasopismo w Polsce — poświęcone wszystkim gałęziom wiedzy. Prenumerata roczna (wraz z premjami) = 20 zł., półroczna = 10 zł., kwartalna = 5 zł. — Wszystkie korespondencje i prenumeraty wysyłać pod adresem: „Przegląd Światowy“, skrzynka pocztowa 135, Warszawa. 7742-10

TAJEMNICA MARJI ORSKIEJ.
(Do artykułu na stronie 10-tej).

O uzgodnienie odznak urzędów państwowych.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15. października (st) W dniu wczorajszym w Prezydjum Rady Min. odbyła się międzyministerjalna konferencja w sprawie ostatecznego uzgodnienia projektu rozporządzenia Prezydenta Rzplitej w sprawie odznak władz urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych oraz w sprawie uzupełnienia rozporządzenia o pieczęciach urzędowych.

500
maszyn
potrzeba
do wyko-
nania no-
żyka
Gillette

Duża ilość z tych maszyn pracuje z dokładnością do 1/100 milimetra. Nic więc dziwnego, że nożyki Gillette pod względem jakości są niedoścignione.

Gillette

WOJEWODA RACZYŃSKI OBJĄŁ URZĘDOWANIE.

Warszawa, 15. października (ab) Nowo mianowany wojewoda poznański Raczyński objął urządowanie. Objęcie urzędowania poprzedziło przedstawienie mu się urzędników województwa.

Kto chce

się uśmieć ten prenumeruje „Nowy Śmiech“. Prenumerata półroczna — 2 zł. 75 gr., roczna 5 zł. 50 gr. Wszelkie korespondencje i prenumeraty wysyłać pod adresem: „Nowy Śmiech“ skrzynka pocztowa 702, Warszawa. 7742-10

Po „bojowych rezolucjach” P. P. S.

GNIEW JEST, ALE SIĘ BRAKNIĘ. — SKUTKI ZDEMORALIZOWANIA OPOZYCJI. — SAMI BIJĄ NA ALARM. P. WITOS W ŁASKACH.

Lwów, 16. października.

Gdyby ostatnie rezolucje Rady Naczelnej P. P. S. można traktować poważnie, stalibyśmy wobec blizkiej, czynnej rozgrywki o władzę. Dalszy przebieg wypadków byłby łatwy do przewidzenia. 10. listopada pod pozorem obchodu 25-lecia wielkiej rewolucji rosyjskiej odbyłyby się wielkie publiczne manifestacje „w obronie demokracji i wolności obywatelskich”, po tem przygotowaniu zapewne votum nieufności dla rządu pod hasłem „zlikwidowania całego systemu rządowego” i wreszcie „najbardziej zdecydowany opór mas” przeciw próbom zmiany Konstytucji w drodze pozaparlamentarnej.

Ale bojowe rezolucje P. P. S. nie mogą być czytane dosłownie. Są zapewne wyrazem przekonania i pragnień, ale nie woli. Ich ułożenie z czynem byłoby błędem. Mniej więcej pojawiają się co pół roku przy akompaniamencie huraganowego ognia prasy socjalistycznej, aby pozostać tylko dokumentem. Również dziś, mimo warunków dla pracy opozycyjnej korzystniejszych, są one „vana sine viribus ira”.

Parokrotnie wskazywaliśmy już na powód tego zjawiska. Zachodzi między walczącymi stronami zbyt rażąca dysproporcja sił, aby możliwa była walka w pełnym tego słowa znaczeniu, sił nie tylko materialnych, ale mimo wszystko i duchowych. Opozycja nie ma ludzi o dostatecznym autorytecie. Jej program dąży do nawrotu, jest reakcją, a reakcja nigdy nie może liczyć na popularność. Potężne działania wywierają tylko hasła, głoszące zmianę, a jaką zmianę może przynieść koalicja Niedziałkowskiego z Witosem? Co poprawić i ulepszyć? Jak można w końcu uderzać w obóz rządowy taranem „bezprogramowości”, samemu nie dając nic innego, nic bardziej wartościowego?

Ten stan rzeczy mści się nie tylko na opozycji, ale i na państwie. Cytowaliśmy niegdyś głos prof. Estreichera, stwierdzającego, że zamiast rozbić i demoralizować stronnictwa, należało je wychować. Sądźmy, że pierwszym obowiązkiem rządzących, dbałych bardziej o państwo, niż władzę, jest wychowywanie opozycji. Jest uczynienie z niej partnera równowartościowego, aktywnego, czujnego i czuwającego.

Przed kilku laty wycieczka dziennikarzy lwowskich, bawiąca na prowincji, natknęła się w jednym z miasteczek na gmach towarzystwa, przed wojną pracującego z pożytkiem i rozmachem. Okna tego gmachu zabite były deskami, a wszystko robiło wrażenie kompletnego opuszczenia i ruiny. Na zapytanie powiedziano nam, że towarzystwo to jest istotnie nieczynne. Zabił jej jakiś autokratyczny prezes, rozpoczynając swe rządy od zniszczenia niewygodnej opozycji. To mu się udało. Rezultatem była niczem niezakończona „drzemka” i wreszcie upadek.

Ten drobny przykład w całej ciągłości zastosować można do polityki państw. Bez twórczej, zdrowej opozycji, bez kontroli i ciągłego jej nacisku praca obozu rządzącego traci

swe naczelnne walory, staje się zazdrośną troską o władzę.

Czy dzisiejszy obóz rządzący w Polsce nie wszedł — właśnie przez nie liczenie się z konkurencją opozycji — w etap skostnienia i martwoty, czy nie zagubił idei majowego przewrotu, czy nie rozmiął jej na drobną monetę oportunistyczną, czy w miejsce jednolitości, uwarunkowanej właśnie przez ustawiczną walkę z dobrze uzbrojonym i dżentelmeńskim przeciwnikiem, nie wkraść się tam chaos i rozdzielenie, na to pytanie odpowiada nie tylko

prasa opozycyjna, ale i sanacyjna.

Przed kilku dniami zanotowaliśmy „niecierpliwioną” apel „Słowa Polskiego”. Dziś zachowawczo-sanacyjny „Dzień Polski” uderza w ten jeszcze niecierpliwszy. W art. p. t. „Konieczność jasnych decyzji”, pisze dosłownie:

„Racją bytu Bloku Bezpartyjnego, od początku jego istnienia jest dążenie do reformy ustrojowej w kierunku zwyczajności racji stanu nad demagogią w konstytucji i prawodawstwie. Niestety, polityka części rządów pomajowych

KOMFORT - „HYGIENA” Pierwszorzedni pracownicy

to trzy zalety odnowione i urządził według najnowszych wymogów higieny Salonu fryzjerstwa damskiego i męskiego oraz pierwszorzedni Perfumerji i Kosmetyki „KAROLA”, Rejtana 2 Telefon 72 99

Marszałek Piłsudski wrócił do normalnych zajęć.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 października. (ab) Marsz. Piłsudski, który po odbytej grypie wyjechał na odpoczynek do Sulejówka, czuje się zupełnie dobrze i po-

wrócił do normalnej pracy. P. Marszałek przyjął onegdaj u siebie pułk. Sławka, z którym odbył dłuższą konferencję.

Minister Zaleski jedzie do Bukaresztu.

MINISTER ZALESKI REWIZYTUJE SWEGO KOLEGĘ RUMUŃSKIEGO MIRONESCU.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 października. (ab) Min. spraw zagran. p. August Zaleski udaje się 22 października do Bukaresztu. P. min. Zaleski będzie rewizytował swego kolegę rumuńskiego Mironescu, który — jak wiadomo — ostatnio bawił w Polsce. Min. Zaleskiemu towarzyszyć będzie w podróży szef gabinetu Min. dyr. Szumłakowski, naczelnicy wydziałów Hołwko i Chrzastowski i sekretarz osobisty p. ministra. P. min. Zaleski będzie przyjęty poza

min. Mironescu także przez Radę regencyjną.

P. min. spraw zagran. Zaleski odbył z min. reform rolnych Staniewiczem dłuższą konferencję. Konferencja ta dotyczy niewątpliwie wyjazdu min. Zaleskiego do Bukaresztu, albowiem w czasie rozmów bukareszteńskich poruszana będzie sprawa wywłaszczenia przez rząd rumuński obywateli polskich.

Doniosły wynalazek Warszawianina

NOWY TYP ŚWIDRA DO GŁĘBOKICH WIERCIEŃ. — WYNAŁAZKIEM ZAINTERESOWAŁA SIĘ ZAGRANICA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 października. (st) Jednemu z mieszkańców Warszawy Janowi Himlowi udało się wynaleźć nowy typ świdra do głębokich wierceń. Wynalazek p. Himla odznacza się tem, że automatycznie wyrzuca ziemię i pozwala na wiercenie otworów o jednakowej średnicy na całej głębokości, co przy dotychczasowych przyrządach było niemożliwe.

Świder został opatentowany. Związek wynalazców udzielił p. Himlowi poważnej zapomogi na prowadzenie doświadczeń. Wynalazek — zdaniem fachowców — ma wszelkie dane, by spowodować przewrót w wiercnictwie światowym. Wywnalazkiem i próbami zainteresowała się podobno poważnie zagranica.

Jak nie ojciec, to syn

CZEKIŃCI PLANUJĄ ZAMACH NA SYNA BIESIADOWSKIEGO

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15 października. (st) Policja paryska stwierdziła, że 10-letni syn b. radcy ambasady sowieckiej Biesiadowski znajduje się stale pod obserwacją

czekistów, którzy planują na chłopca zamach, aby zemścić się w ten sposób na ojcu. Kilka takich prób udało się policji zlikwidować i uniemożliwić zamach.

sprawiła wiele rozczarowań w opinii publicznej, czy to posunięciami o charakterze radykalno-doktrynerskim, czy to niedociągnięciami i zwodniczym kunktatorstwem. Wymaganiem zdrowej polityki gospodarczej przeczył socjalizujący etatyzm i nadmierne budżety, przeciążające podatnika, oraz rujnująca polityka cen; zakulisowe protekcje dla sekciarzy i apostołów laicyzmu narażały na szwank lojalność w wykonywaniu konkordatu, kompromisy z „sejmowładztwem” zachwiały zaufaniem do „Naprawy Rzeczypospolitej”, fałszywa polityka personalna zaś przeczyła hasłu solidarnej współpracy dla dobra państwa”.

Wobec tego „najwyższy czas na stanowcze decyzje, rosnące bowiem niezadowolnienie, nawet wśród najlojalniej dla rządu usposobionego społeczeństwa, przyczynia się mimowoli do wzmocnienia opozycji i wytworzenia mniemania o rzekomym osłabieniu obecnego systemu rządzenia... Wobec zdezorientowania wielu władz konieczne będą i pewne zmiany personalne, politykę bowiem robią ludzie... Zerwanie stanowcze z całą „dwutorowością” jest nieodzowną koniecznością”.

Torów jest więcej niż dwa, kierunków więcej niż jeden. Zamiast „koncentracji i konsolidacji” widzimy rozliczne próby, potęgujące tylko zamieszanie. P. Witos jest, a przynajmniej był dla obozu rządzącego przez 3 lata synonimem niegodziwości i szkodliwości. Uważaliśmy, że choć ta opinia, podzielana zresztą przez większość społeczeństwa, jest pewna i ustalona. Tymczasem bardzo bliski obozu rządowego „Kurjer Poranny” piórem senatora świeższej daty p. Bardla nagle... zachwala Witosę. Obdarzywszy komplementami jego zdolności polityczne, uczciwość i bezinteresowność, a tylko zlekka pobestawszy „złych doradców”, woła:

„należy Witosę, jako faktycznego wodza tego stronnictwa (tj. „Piasta”), bezwarunkowo napowrót do pracy twórczej na rzecz państwa pozyskać”

Przecieramy oczy. Co to za nowa „linja”? Co za przełom w dotychczasowym katechizmie politycznym? Co może wreszcie sądzić społeczeństwo o programie i jasnych decyzjach tych, którzy rządzą?

Opozycja ma słuszość.

POSIEDZENIE PAŃSTWOWEJ RADY KOLEJOWEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. października. (ab). Na dzień 31. bm. zwołane zostało posiedzenie państwowej Rady kolejowej. Przed Radą kolejową odbędą się narady komitetu taryfowego, eksploatacyjnego nowo-budujących się kolei. W posiedzeniu Rady kolejowej uczestniczyć będą, jak zwykle, przedstawiciele organizacji kolejowych, gospodarczych i rolniczych

KONFERENCJA W SPRAWIE ORGANIZACJI SĄDOWNICTWA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. października. (ab) P. min. sprawiedliwości Car przyjął dzisiaj przedstawicieli prezydium zarządu głównego złożone z sędziów i prokuratorów. W skład delegacji wchodził prezes Morawski i wiceprezesi dr. Krzyżanowski i Kleszczyński. Odbyła dłuższa konferencja poświęcona była organizacji sądownictwa i uposażeń sędziów i prokuratorów w całym państwie.

FUZJA BANKU ANGIELSKO-POLSK. Z BANKIEM HANDLOWYM.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15. października (st). Rokowania prowadzone już od kwietnia br. między władzami Banku angielsko-polskiego a Banku Handlowego w Warszawie, a zmierzające do zfuzjonowania obu tych instytucyj, zostały uwiecznione pomyslnym rezultatem tak, iż podpisania umowy należy się spodziewać w najbliższych dniach. Prezes Banku Handlowego Stanisław ks. Lubomirski oraz dyrektor naczelny tego Banku Goldblank wyjechał w związku z tem do Londynu.

HERBATKA Z OKAZJI ZEBRANIA PLENARNEGO BBWR.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15. października. (ab). Jak już donosiliśmy, zostało zwołane na 17. bm. zebranie plenarne klubu poselskiego BBWR. Z tej okazji tego dnia p. Prezes Rady min. dr. Świątalski urządził w godzinach południowych herbatkę dla posłów tego klubu.

P. WOJTKIEWICZ ODWOŁUJE SIĘ DO II. INSTANCJI.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15. października. (ab). Jak się dowiadujemy, dziennikarz Strumph-Wojtkiewicz skazany na półtora roku twierdzy za zabójstwo w pojedynku, postanowił się odwołać do II. Instancji. W tym celu złożył skargę apelacyjną do Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

POLSKIE CIASTKA W NICEI.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15. października. (st). Znany właściciel cukierni Ziemiańskiej w Warszawie Albrecht do spółki z p. Marjanem Linde zakładają kilka zakładów cukrowniczych na Riwierze francuskiej. W związku z tem p. Albrecht wyjechał przed kilku dniami do Nicei celem zorganizowania przedsiębiorstwa.

750.000 Złotych = 84.500 Dolarów

może osiągnąć każdy, kto zakupi **LOS 1-ej KLASY** 20. Państwowej Loterii Klasowej w szczęśliwej Kolekturze

„**RUNO**“, Rawicz i Ska, Lwów, Akademicka 3.

Ponadto wiele wygranych po Zł. 350.000, 50.000, 150.000, 100.000, 80.000, 75.000, 60.000, 50.000, 40.000, 25.000, 10.000, 15.000 i t. d. na łączną sumę

32 miliony Złotych.

Tysiącom ludzi przynosi Polska Loteria Państwowa rok rocznie bogactwo i dobrobyt. Naszej Kolekturze sprzyja stale nadzwyczajne szczęście!

Co drugi los wygrywa!

Ciąg ienie już
14. i 15.
listopada br.!

Ceny losów:
1/4 - Zł. 10, 1/2 - Zł. 20
1 - Zł. 40.

Ciągnięcie już
14. i 15.
listopada br.!

Zamówienia wykonujemy natychmiast, przesyłając oryginalne losy wraz z blankietem P. K. O. na przesyłkę należytości wolną od opłaty pocztowej.

Jedną chwilą decyduje o szczęściu w życiu!

W tem miejscu należy wyciąć i czytelnie wypełnione przesłać w liście!

Karta zamówień Po.

Do kolektury „**Runo**“ Lwów, Akademicka L. 3.

Proszę o przykrocie

. . . . . losów całych po Zł. 40.—
. . . . . losów połówek po Zł. 20.—
. . . . . losów ćwiartek po Zł. 10.—

Należytość w kwocie Zł. . . . . uiszczę natychmiast po otrzymaniu losów, blankietem P. K. O., o którego dołączenie upraszam

Imię i nazwisko: . . . . .

Dokładny adres: . . . . .

Groźne chmury zawisły nad Austrią w związku z reformą konstytucji.

SENSACYJNE OŚWIADCZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH. — SOCJALNI DEMOKRACI BĘDĄ SIĘ MUSIELI ZDECYDOWAĆ CZY PRAGNĄ POKOJU CZY TEŻ NIESTANNEJ WOJNY. — GROŹNY TON „ARBEITER ZEITUNG“.

Wiedeń, 15 października. (Tel. G. P.). We czwartek rozpocznie się w Austrii kampanja parlamentarna w sprawie reformy konstytucji. W dniu jutrzejszym rząd przedłoży Radzie Narodowej szereg projektów, dotyczących rewizji konstytucji. Dziś, trzy kluby większości parlamentarnej odbyły posiedzenie, na którym kanclerz Schober przedstawił szczegóły reformy. Po wywodach kanclerza toczyła się w trzech klubach dyskusja, w czasie której stronnictwa sprecyzowały swój stosunek do projektu rządowego. Wczoraj wieczorem Schober konferował przez dłuższy czas z przewodniczącym stronnictwa socjal - demokratycznego.

Na zgromadzeniu stronnictwa chłopskiego w Karyntji, minister spraw wewnętrznych oświadczył, że socjalni demokraci będą się musieli zdecydować, czy pragną pokoju, czy też nieustannej wojny.

„Arbeiter Zeitung“ widzi w tych słowach wezwanie do wojny domowej i zapowiada bezwzględna opozycję socjal - demokratów przeciwko próbom pozbawienia robotników praw, które dotychczas posiadali. Opczyoja, pod

groźbą wojny domowej, nie będzie wogóle pertraktowała nad reformą konstytucji. Dzisiejsze dzienniki popołudniowe wzywają obie strony do umiarkowania, ze względu na opinię zagraniczną.

Konferencja państw w Paryżu

KTÓRE PODPISAŁY PROJEKT KONWENCJI O ZNIESIENIU ZAKAZÓW I OGRANICZEN CELNYCH.

Genewa 15. października. (Tel. G. P.) Sekretarz generalny Ligi Narodów zwołał na 5. grudnia br. do Paryża konferencję państw, które podpisały projekt konwencji o zniesieniu zakazów i ograniczeń celnych. Projekt ten został dotychczas ratyfikowany przez 17 państw, liczba których nie jest wystarczająca na wprowadzenie w życie kon-

wencji, w przewidzianym terminie. Konferencja paryska, która potrwa 4 do 5 dni, ma zaradzić temu stanowi rzeczy.

Każdy winien zostać członkiem L.O.P.P.

PROTEST PRZECIWKO PODWYŻSZENIU TARYF CELNYCH.

Tallin, 15. października. (Tel. G. P.). Wczoraj odbył się tu zorganizowany przez socjaldemokratów i zwiazki zawodowe, manifestacyjny protest przeciwko podwyższeniu taryf celnych. Mówcy wskazywali, że wskutek podwyższenia taryf koszty utrzymania jeszcze bardziej wzrosną.

DAR PREMIERA HISZPAŃSKIEGO DLA PAPIEŻA.

Rzym 15. października. (Tel. G. P.) Premier hiszpański Primo de Rivera przesłał papieżowi jako dar jubileuszowy wielki wazon metalowy, wyłożony złotem.

FRANCJA WEŹMIE UDZIAŁ W KONFERENCJI ROZBROJENIA WEJ.

Paryż 15. października. (Tel. G. P.) Rada ministrów postanowiła udzielić przychylnej odpowiedzi na zaproszenie na konferencję morską, wystosowane przez rząd angielski.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK W KOPALNI.

Katowice, 15. października. (Tel. G. P.) Onegdaj, na pokładzie Gerhardt, kopalni Hildebrandt, w Nowej Wsi, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi Wiktor Brzyska, który wskutek dotknięcia się przewodu elektrycznego, poniósł śmierć na miejscu.

OSZUST W SUTANNIE.

Łódź, 15. października. (Tel. G. P.) Ujęto tu ostatnio sprytnego oszusta w sutannie, który od dłuższego czasu grasował na terenach pow. tureckiego i kaliskiego, zbierając datki rzekomo na rzecz misji katolickiej. Policja po długich poszukiwaniach udało się natknąć na oszusta na szosie Łódź—Brzeziny. Na widok policji oszust zrzucił sutannę i rzucił się do ucieczki, został jednak ujęty. Jest to Roman Buczyński, mieszkaniec Turki, z zawodu cukiernik.

RZEZNIK FABRYKOWAŁ FAŁSZYWE MONETY.

Berlin, 15. października. (Tel. G. P.) Policja kryminalna w Sterkrade wykryła w mieszkaniu miejscowego rzeźnika fabrykę fałszywych monet 5-markowych. Aresztowano 7 osób. W mieszkaniu rzeźnika znaleziono całkowite urządzenie do wytwarzania monet, a więc formy gipsowe do cilenia 5-markówek i liczne próby stopów metali. Fałszerze już od dłuższego czasu puszczały w obieg fałszywe monety.

BÓJKI NACJONALISTÓW Z KOMUNISTAMI.

Berlin, 15. października. (Tel. G. P.) Z Hannoveru donoszą, że w poniedziałek w czasie zebrania hitlerowców doszło do starcia i bójki między grupami nacjonalistów i komunistami. Policja interwenjowała, aresztując sześć osób, u których znaleziono rewolwery i sztylety. Jeden z policjantów raniony sztyletem, zmarł.

WYBUCH W WARSZTATACH NATIONAL TUBE.

Nowy Jork 15. października. (Tel. G. P.) Wskutek wybuchu w warsztatach National Tube 4 robotników zostało zabitych, 7 odniosło rany. Wybuch powstał na skutek wypłynięcia znacznej ilości roztopionego metalu do basenu z wodą.

Echa sukcesu dyplomatycznego Polski zagranicą.

DOWÓD UZNANIA DLA POLSKI. — AMBASADA NIEMIECKA W WARSZAWIE? — GŁOSY PRASY ANGIELSKIEJ.

Berlin, 15. października. (Tel. G. P.). Podniesienie poselstwa polskiego w Londynie, oraz poselstwa angielskiego w Warszawie do godności ambasad wywołało żywe komentarze na łamach prasy niemieckiej. Dzisiejsze dzienniki, w tytułach do depesz swoich korespondentów podkreślają zgodnie doniosłe znaczenie dyplomatycznego sukcesu Polski, pisząc o Polsce, jako o wielkim mocarstwie, zapowiadając jednocześnie aktualizację sprawy zamiany poselstwa niemieckiego na ambasadę.

„Berl. Tageblatt” w depeszy swego korespondenta z Londynu twierdzi, że podniesienie przedstawicielstwa polskiego i angielskiego do godności ambasad nie posiada dziś tego znaczenia, jakie miałyby przed wojną, jednakowoż mimo to uważać je należy za dowód uznania dla Polski.

Warszawski korespondent „Germanian” stwierdza, że sprawa utworzenia ambasady niemieckiej w Warszawie stała się aktualną, tembardziej, że Niemcy nosili się z tym samym zamiarem.

Ambasada polska będzie 12-tą z rzędu ambasadą w Londynie.

Następujące państwa mają już

swie ambasady: Francja, Stany Zjednoczone, Włochy, Niemcy, Hiszpania, Japonia, Turcja, Belgja, Portugalia, Brazylja i Argentyna. Ambasady czterech ostatnich państw utworzone zostały po wojnie.

Niektóre londyńskie dzienniki zamieszczają oficjalny komunikat Foreign Office o utworzeniu ambasady polskiej, w którym F. Office przypomina rozbiory Polski i bohaterstwo Kościuszki oraz podkreśla, że do pełnego życia państwo polskie powróciło od lat 10.

Znakomita uczona polska

GOŚCIEM PREZYDENTA HOOVERA.

Nowy Jork, 15 października. (Tel. G. P.). Przybyła do Nowego Jorku p. Marja Curie - Skłodowska. Znakomitą uczoną powitał ambasador polski Filipowicz, sekretarz poselstwa Podolski oraz konsul generalny polski i francuski. Przybyłe na powitanie uczonej dziewczynki polskie, w strojach narodowych, ofiarowały jej kwiaty.

Przez cały czas pobytu w Stanach Zjednoczonych p. Curie - Skłodowska będzie gościem Mallona a tylko ostat-

ni dzień pobytu spędzi w Białym Domu, jako gość prezydenta Hoovera i jego małżonki. W programie przyjętej znakomitej uczonej w Stanach Zjednoczonych jest wizyta u Forda, w związku z uroczystościami na cześć Edissona, wreszcie gościna w uniwersytecie św. Wawrzyńca, gdzie znakomita uczona otrzyma od swoich przyjaciół amerykańskich w darze gram radu.

P. Marja Curie - Skłodowska odplynie do Europy dnia 8 listopada.

Niemców złości rozwój Gdyni

Warszawa, 15. października. (Tel. G. P.). Donoszą z Berlina, że niezadowolone Niemców z powodu stałego rozwoju portu w Gdyni wzmagają się stale. Ostatnio problem Gdyni omawia nacjonalistyczna „Kreuzzeitung”, która stwierdza, że port polski w Gdyni obliczony jest na zniszczenie nie-

mieckiego Gdańska. Liczby statyst. wykazują, że zdolność ekspansywna portu Gdyni dosięga już dziś Gdańska, a wkrótce go przewyższy. Dziennik usiłuje wykazać, że dopóki Prusy Wsch. będą częścią Rzeszy Niemieckiej, budowanie portu w Gdyni jest nonsensem.

Kolejarze dostaną nowe mundury

KURTKI AUSTRJACKIE A CZAPKI WŁOSKIE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 października. (sl) Min. komunikacji uzgodniło i opracowało szczegółowy projekt zmian u-

mundurów dla kolejarzy. Wprowadzone mają być kurtki kroju austriackiego i czapki włoskiego. Kolor mundurów granatowy. Niższa służba lampasy, gwiazdki i paski srebrne, wyższa złote. Ranga służbowa odznaczać się będzie różnokolorowymi otokami na czapkach. Nowe przepisy wejdą w życie z dniem 1 października 1930 r.

Świadectwa maturalne za pieniądze.

Łódź, 15 października. (Tel. G. P.) Donoszą z Łodzi, że władze śledcze wpadły na trop afery polegającej na wydawaniu matur za pieniądze. Afera ta ciągnie się od ostatnich egzaminów dla eksternistów w r. szk. 1928-1929. W czasie tym składali egzamina przed państw. komisją maturalną, która urzędowała w gmachu gimn. Tow. szerezenia oświaty wśród Żydów absolwenci szkół wieczorowych. Szereg uczniów ścięto przy egzaminie. Na skutek skargi rodziców władze szkolne przeprowadziły śledztwo, w rezultacie którego zawieszono w urzędowaniu 3 nauczycieli gimnazjum im. Kopernika za matactwa przy egzaminie dojrzałości. Machinacje polegać miały na tem, że jeden z nauczycieli udzielał eksternistom lekcji, biorąc po 30 i 40 zł. za godzinę, drugi egzaminując eksternistów, zadawał im pytania, jakie nauczyciel stawiał podczas lekcji. Mają

być również unieważnione świadectwa wydane przez Komisję egzaminacyjną, w skład której wchodził nauczyciel Pawłowski, Kamiński i Sęczkowski. Sędzia śledczy na podstawie dostarczonych z Kuratorjum aktów bada sprawę i przesłuchuje świadków. Sprawę przekazano potem komisji dyscyplinarnej, która zajmie się zbieraniem materiału obciążającego.

Nowy prorok w Sosnowcu

PRZEPOWIADA RYCHŁY KONIEC ŚWIATA I UPADEK KOMUNIZMU. — NOWY PROROK BYŁ, POPRZEDNIO NAUCZYCIELEM SZKOŁY POWSZECHNEJ.

Sosnowiec 15. października. (T. G. P.) Do Sosnowca przybył z powiatu olkuskiego niejaki Michał Łach, wygłaszający kazania do ludności robotniczej, w których przepowiada rychły koniec świata. Poza to zajmuje się znachorstwem. Łach oświadczył, że w Rymanowie objawił się mu Pan Bóg, który mu polecił iść w świat i nauczać ludzi. W kazaniach swoich Łach przepo-

Szpiedzy przed sądem.

JEDNEGO SKAZANO NA 10 LAT, DRUGIEGO NA 5 LAT CIĘŻKIEGO WIEZIENIA.

Wilno 15. października. (Tel. G. P.) Przed sądem okręgowym w Wilnie stanęli Wacław Kaznowski i Dowgielto lat 24, Andrzej Kołysko

PRZEMIANOWANIE POSELTWA POLSKIEGO I AMERYKAŃSKIEGO NA AMBASADY.

Nowy Jork, 15 października. (Tel. G. P.). „Associated Press” donosi z Waszyngtonu, że sprawa przemianowania wzajemnego poselstw polskiego i amerykańskiego na ambasady wymaga formalności zbadania przez oba rządy, co jest spodziewane w tym tygodniu. Minister Filipowicz będzie konferował w tych dniach ze Stetsonem. W dyplomatycznych kołach Waszyngtonu mówią, że Irwin Loughlin mianowany ostatnio ambasadorem w Hiszpanji, jest kandydatem na ambasadora w Warszawie.

ZAWARCIE TRAKTATU HANDLOWEGO MIĘDZY POLSKĄ A BUŁGARJĄ.

Sofja, 15. października. (Tel. G. P.) W przemówieniu, wygłoszonym na bankiecie, wydanym na cześć polskiej wyjeżdżającej sfer gospodarczych, minister handlu Doboszowski, oznajmił, że w najbliższym czasie nastąpi zawarcie ostatecznego traktatu handlowego, który zastąpi obecne prowizoryczne porozumienie.

POTĘPIAJĄ POLITYKĘ STRONNICTW PRAWICOWYCH.

Berlin, 15. października. (Tel. G. P.). Katolickie centrum i bawarska partja ludowa ogłosiły wspólny komunikat, potępiający w ostrej i zdecydowanej formie akcję plebiscytową stronnictw prawicowych przeciwko planowi Younga i wzywający do przeciwdziałania antyrządowej propagandzie kół nacjonalistycznych.

ZAWALENIE SIĘ PODŁOŻY W PENSJONACIE.

Blue Mountain 15. października. (Tel. G. P.). Na skutek zawalenia się podłogi na drugim piętrze pensjonatu dla studentek, 49 dziewcząt odniosło rany; stan 12 dziewcząt jest ciężki. Dziewczęta spadły z wysokości przeszło 6-ciu metrów.

I W SZWECJI SĄ WŁAMYWACZE.

Sztokholm, 15. października. (Tel. G. P.). Do lokalu kasy chorych w Sztokholmie dokonano tu ostatnio śmiałego włamywania. W ręce włamywaczy, którzy posługiwali się nabojami dynamitowymi do rozsadzania kas ogniotrwałych, wpadła gotówka i papier, wartości około 300 tys. kor.

POPIERAJCIE TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI! ZAPISUJECIE SIĘ NA CZŁONKÓW, ABY ULŻYC DOLI ZWIERZĘCEJ

Strzał w obronie własnej

LEKARZ W OBRONIE WŁASNEGO ŻYCIA STRZELIŁ DO NAFASNIKÓW, KTÓRZY ZAMIERZALI GO NAPAŚĆ.

Lwów, 16 października.

(—) W nocy z 20 na 21 maja b. r. dr. Iwan Ryżyj, lekarz, zamieszkały w powiecie chodorowskim, wracał do domu drogą polną z Dźwincrodu, gdzie wezwany był celem udzielenia pierwszej pomocy parobkom, którzy w bóje poranili się nożami. W drodze powrotnej dr. Ryżyj spotkał czterech osobników, którzy na jego widok zajęli wobec niego groźną postawę i uczynili ruch, jak gdyby na niego zamierzali się czynnie targnąć. Manewr ten zauważył dr. Ryżyj już w odległości kilkunastu kroków i aby upewnić otych osobników kim jest, zawołał na głos: „Lekarz jęde, szczo choczyty”. Słowa te jednak nie wzruszyły owych osobników i ci w dalszym ciągu zachowywali się tak, jak gdyby mieli zamiar go obrabować lub pobić. Wówczas dr. Ryżyj wyjął bronię i strzelił w stronę tych osobników i jednego z nich Wasyla Bilyka ciężko ranił.

Po strzale tym osobnicy ci rozbiegli się, zaś rannym dr. Ryżyj zaopiekował się i odwiózł go do szpitala, poczem o całym zajściu doniósł posterunkowi policji.

Prokuratura oskarżyła dra Ryżego o występki z par. 335 i wczoraj słał dr. Ryżyj przed Trybunałem, któremu przewodniczył radca Bendaszewski i po przeprowadzonej rozprawie został uwolniony, albowiem Trybunał przyjął, że oskarżony działał w obronie koniecznej. Oskarżał dr. Mostowski, bronił adwokat dr. Hankiewicz.

Ostrożny samobójca.

GŁOŚNA AFERA O FAŁSZERSTWO TESTAMENTU PRZED SĄDEM PRZEMYSKIM. — OSKARŻONY KONOPKA PRZYMUSOWO DOPROWADZONY Z KRAKOWA. — SAMOBÓJSTWO DLA EFEKTU. — ODCZYTANIE AKTU OSKARŻENIA.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Przemysł, 15 października.

(M) Właściwa rozprawa w sensacyjnej aferze testamentowej rozpoczę-

ła się dopiero dzisiaj, wobec pełnego kompletu oskarżonych. Dziś zjawił się dopiero przymusowo doprowadzony z

Krakowa oskarżony Stanisław Konopka. Konopka, jak wiadomo, przebywał w Sanatorjum dla nerwowo - chorych w Batowicach pod Krakowem, do którego został — jak podaje — oddany wbrew swojej woli przez rodzinę. Oorzeczenie komisji sądowo - lekarskiej w Krakowie opiewa, że jest on zdrow i normalny.

W Sanatorjum usiłował podobno Konopka pozabawić się życia przez poderżnięcie się brzytwką. Uczynił to jednak ostrożnie i jest obecnie zdrow i cały. Było to raczej samobójstwo dla efektu i demonstracji celem wywołania wrażenia na Trybunale i członkach sądu. Ponieważ sąd doszedł do przekonania, że oskarżony Konopka usiłował przewlec za jakąkolwiek cenę rozprawę, przeto Prokurator dr. Prohaska postawił wniosek, aby sąd zniósł prawo odpowiadania oskarżonego z wolnej stopy i internował go w więzieniu. Projekt ten spotkał się z żywym protestem oskarżonego, który sam z powodu nieobecności swego obrońcy dr. Małkowskiego tłumaczył się, że nie miał zamiaru wcale przewlekać rozprawy ani też uchylać się od odpowiedzialności. Sąd uchwalił postawić oskarżonego pod dozór policyjny.

Następnie rozpoczęto odczytywanie aktu oskarżenia, który obejmuje 52 strony białego pisma, co zajęło kilka godzin czasu. Następnie przeczytano wyrok Sądu Najwyższego i wyrok sądu I instancji. Po odczytaniu tych dokumentów, rozprawę odroczone do dnia dzisiejszego.

Wkrótce FILM DZWIĘKOWY
w kinoteatrze „PALACE”

Kula rewolwerowa spowodowała wykrycie groźnej szajki bandytów.

ZLIKwidowanie szajki bandytów, grasującej na terenie B. Kongresówki. — Wywiad policyjny i kontrwywiad bandytów. — KRWawe napady. — SAMOCHÓD NA USŁUGACH MORDERCÓW.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 15 października. (st) Od dłuższego czasu na terenie b. Kongresówki grasowała nieuchwytna szajka bandycka, dokonując zuchwałych napadów rabunkowych i dopuszczając się morderstw. Szajka ta rozporządzała świetnym kontrwywiadem i zawsze potrafiła w porę uniknąć pochwycenia. Policja zdobywała różne ślady, lecz wszystko to dzięki bacznemu sprytowi poszukiwanych było paraliżowane.

Przed rokiem w Mrozach pod Warszawą dokonano niezwykle zuchwałego napadu rabunkowego na handlarza trzody chlewnej, Wincentego Huścickiego i jego pomocnika, Stanisława Wójcika. Napadnięto ich w chwili, gdy jechali bryczką ze wsi Szymany. Bandyci zrabowali wówczas 30 tys. zł., a następnie obu zastrzelili. — Każdy otrzymał po trzy kule w głowę. Na miejsce napadu i zbrodni wyruszyli z warszawskiego urzędu śledczego podinsp. Chmaj i Heler, którzy przeprowadzili energiczne śledztwo. Znalaziono wówczas koło zabitych pustą butelkę z wódki i kawałek chleba razowego ze smalcem. Znalaziono również kulę, pochodzącą z rewolweru systemu „Colta”. Ponieważ policja wiedziała, że rewolwer taki posiada znany bandyta Stanisław Roszkowski, wszczęto za nim poszukiwania. Nie aresztowano go jednak, tylko otoczono ścisłym dozorem. Wkrótce ślady naprowadziły na mieszkanie Szymona Rolnika z Warszawy (Wileńska 7). Przeprowadzona u niego rewizja pozwoliła na ustalenie związku jego osoby ze zbrodnią w Mrozach. Chcąc natrafić na dalsze ślady, nie aresztowano i jego, tylko czujnie obserwowano. W tym czasie reszta członków szajki

dokonała napadu rabunkowego na właściciela domu w Kaluzynie, o którym wiadano, że ma duże sumy w dolarach. Omyłkowo jednak zamordowano wówczas piekarza z tego domu, biorąc go za właściciela. Nie zrabowali nic, bandyci zbiegli. Od tej chwili policja była już na śladzie pewnym. Lecz kontrwywiad bandycki działał również. Szymon Rolnik został pochwycony na granicznej stacji w Zbąszynie. Po nim przyszła kolej na głównego herszta Roszkowskiego, wre-

szcie na resztę członków groźnej bandy, a to Mecla Boguchwała, Adama Twardewskiego, Edwarda Jusinskiego, Stanisława Włodarczyka i Aleksandra Komudę. Jak wynika z dochodzeń, banda do swoich wypadów używała samochodu, który zazwyczaj przed akcją ukrywany był w lesie lub w innym omówionym miejscu. Likwidacja tej szajki uwalnia społeczeństwo od groźnego niebezpieczeństwa i na długi czas kładzie kres ohydny m zbrodniom i napadom.

Niecezuralne „ars amandi”

CZYLI NIEDOZWOLONY KOLPORTAŻ LITERATURY PORNOGRAFICZNEJ PRZEZ AJENTA KSIĘGARSKIEGO.

Lwów, 16. października.

(—). Wczoraj władze policyjne wpadły na ślad niedozwolonego handlu pornografią, przyczem w ręce policji dostały się duże ilości pornograficznej literatury. — Po dłuższej obserwacji stwierdzono, że kolportażem literatury pornograficznej trudni się agent księgarski Jerzy Busch, zamieszkały przy Listopada 24, u którego skonfiskowano 24 książek w rodzaju „ars amandi”, 10 teczek, w każdej po 6 rysunków pornograficznych pt. „Galantefreundschaft”. Wydawnictwa te Busch nabył częściowo u księgarza Jakóba Hölzla we Lwowie, pu. Marjacki, a to 40 egzemplarzy „Sztuki obłapiania”, z czego 16 egzemplarzy sprzedał, zaś „Galante Freundschaft” sprowadził z firmy wydawniczej A. Wolf we Wiedniu. Przesłuchany Hölzel podał, że zakwestjonowane u Buscha książki nabył u dra Stanisława K., ten zaś

stwierdził, że wydawcą tej książki jest Koło Bibliofilów w Krakowie. Dalsze dochodzenia w toku.

Sprytnemu Józiowi nie udał się kawał.

NIE DO SZPITALA, LECZ DO ARESZTÓW PGWĘDROWAŁ „LWOWSKI JAPONCZYK”.

Lwów, 16. października.

(—). Już wczoraj donieśliśmy o aresztowaniu szajki włamywaczy kasyowych, których schwytano na gorącym uczynku usiłowanego włamania do trafiki Weinstocka przy ul. Chorążczyzny 10, oraz że jeden z aresztowanych Józef Rosenbusch w czasie przesłuchania zrobił sobie „harakiri”. Jak się okazało, Rosenbusch małym scyzorykiem zadał sobie w brzuch kilka małych ran powierzchownych, a to

w tym celu, by mógł się dostać do szpitala, a stamtąd zbiec. Pogotowie ratunkowe odwiózło go do szpitala, tam jednakże stwierdzono, że rany są bardzo powierzchowne, wobec czego oddano go z powrotem do aresztów policyjnych, a wczoraj w południe odstąpiono go do sądu. W toku dochodzeń wyszło na jaw, że Rosenbusch i tow. przed kilku dniami okradli skład futer Sockiego przy ul. Akademickiej.

Maks Reinhardt o teatrze.

TEATR POWINIEN BYĆ ODZWIERCIEDLENIEM DUCHA LUDZKIEGO, WYZWOLONEGO Z PĘT PRZESĄDÓW. — PUBLICZNOŚĆ ŻĄDA W TEATRZE SZCZEROŚCI I ODWAGI, CHCE ŚMIAĆ SIĘ I PŁAKAĆ, KOCHAĆ I NIENAWIDZIEĆ.

Znakomity teatrolog **Max Reinhardt**, który przeprowadza obecnie w swych teatrach niezwykle śmiałe eksperymenty reżyserskie, na prośbę piśmizagranicznych napisał poniższy, niezwykle interesujący artykuł o nowym kierunku inscenizacyjnym. Red. Lwów, 16. października.

Teatr należy do aktora — poza tem do nikogo więcej. Oczywiście nie mamy na myśli tylko aktorów zawodowych. Aktorami nazywam zawsze również widzów. Gdyż współdziałanie widzów z aktorami jest tak samo ważne dla dobrego wystawienia i odegrania sztuki, jak obsada ról i zapewnienie, czy sufler dobrze spełnia swą powinność.

Widz musi wziąć udział w grze, jeśli pragniemy przeżyć kiedyś prawdziwą sztukę teatralną. Nie chcę być banalny. O współdziałaniu widzów z aktorami mówiło się już wiele. Tworzono nawet sztuki, których akcja częściowo rozgrywała się na widowni. Ale to jeszcze nie wszystko, co można zrobić i co należy zrobić.

Gdy akcja sztuki rozgrywa się na widowni, nie wywołuje to większego efektu, aniżeli większe nieco zainteresowanie widzów. Obracają się wszyscy na krzesłach w kierunku grających aktorów, przyglądają się im z zaciekawieniem z bliska — ale nie znaczy to, że odczuwają w tej chwili całą moc uczucia, że pozwolili się wciągnąć w grę, przeżywając całym swym jestestwem życie sztuki.

Wielu ludzi teatru wskazuje na to współdziałanie, jako na konieczność, nie dając jednakowoż wskazówek, czy i w jakim stopniu możliwym jest rozbudzenie żywszego uczucia u widzów-aktorów.

Ja osobiście nie ograniczę się do słów i na swych deskach scenicznych zastosuję to, co w tej chwili chcę powiedzieć.

Sztuka teatralna jest najstarszą, najpotężniejszą i najbardziej bezpośrednią w stosunku do widza. By wywarła właściwy swój wpływ, musi być odpowiednio spreparowana. I dlatego za winę poczytuję wszystkim reżyserom, że idą po linii najmniejszego oporu, że, opracowując sztukę, czynią to dla samych aktorów, że nie umieją wyobrazić sobie, iż w czasie prób na widowni znajduje się publiczność, której też trzeba dać rolę, choćby statystów.

Życie mieszczańskie w dobie obecnej jest ograniczone i biedne pod względem uczucia. Normalny człowiek czuje zwykle raz w życiu ogrom miłości i raz w życiu szczęście wolności. Raz w życiu przynajmniej poznać musi, co to jest gorzka pogarda. Raz w życiu grzebie on, z wielkim bólem swe uczucie i raz umiera sam.

Ale nasze przyrodzone dary, miłość, nienawiść, szczęście i cierpienie są daleko większe, aniżeli wąska ramka życia. Nie wystarczy, jeśli uczucia te rozładujemy raz tylko.

Ćwiczmy codziennie, by wzmocnić nasze mięśnie i nasz organizm. A nasze umysłowe organa pozostają w spokoju i, nie używane, tracą swą siłę

życiową. O to właśnie chodzi. Zarówno nasze duchowe jak i fizyczne zdrowie zależy od tego, czy organa te regularnie funkcjonują.

Nieświadomie czujemy, jak **serdeczny śmiech przynosi nam pewnego rodzaju wyzwolenie ducha, jak głębokie westchnienie lub wyładowanie złości przynosi nam ulgę.** Podniecenie i uzewnętrznienie tego podniecenia, jest nam bezwzględnie konieczne.

A tymczasem wychowanie, jakie

otrzymujemy, nastawione jest djabełnie w przeciwnym kierunku. Idealem towarzyskim, ideałem dobrego wychowania, jaki starają się nam wpoić, jest — stoicyzm. Być zawsze poprawnym i chłodnym, — albo przynajmniej wydawać się takim. Cierpienia i wybuchy uczucia uważane są za przekroczenia bardzo poważne. To, co nas boli i gnębi musimy chować głęboko, bardzo głęboko.

Prohibicja ducha.

Łamiemy się w ten sposób. Nasze życie sprowadza się do napychania żołądka. To nam wolno — nasz apetyt nie będzie nikogo raził, jeśli oczywiście „korekt“ zachowywać się będziemy przy stole. Na twarzy musimy zawsze nosić maskę uprzejmości, gdy się chce kogoś poprosić trzepnąć po twarzy, zadowolenia, gdy całe nasze jestestwo buntuje się przeciwko niesprawiedliwości.

Organizm fizyczny jest dobrze rozwinięty, ale duchowy jest zmięty, złamany. Gdybyśmy mogli kiedyś zapomnieć, wykrzyknąć się dowoli, powybić się szyby, dać opust temu, co nas gnębi — **odżylibyśmy z pewnością, poczuliśmy wielką ulgę i starczyłoby nam to na długi okres życia.**

Ale, niestety, musimy uprawiać „prohibicję“ ducha. I ta prohibicja

ducha ludzkiego jest najbardziej cięskawym zjawiskiem życia.

Ale to, czego nie wolno na ulicy, w domu, w lokalu, niech będzie wolno w teatrze. Jeśli my nie śmiemy powiedzieć czegoś głośno, **niech ze sceny uderzy to słowo po obrośniętych tłuszczem barkach i ramionach.** Jeśli nie śmiemy kogoś uderzyć, niech za nas na scenie grzmocą w obłeśne gęby.

Będziemy się wówczas duchowo odradzać. To, co trzymamy w klatce, na uwięzi, uzewnętrznimy się, widz za pomocą swego uczucia grać będzie współz aktorem, odczuje go, zrozumie i wyładuje z siebie wszystko. Wyjdzie po spektaklu odświeżony, wesół, zadowolony, szczęśliwy, że oto jego duchowa siła znalazła pewien upust.

Tak panowie reżyserzy, powinna

być „zrobiona“ sztuka. Nie trzeba do tego sztuk specjalnych. Z najgłupszej komedji można wydobyć to, co nam potrzeba. Trzeba tylko chcieć.

A tymczasem tak się stało, że nie aktor widza, lecz **widz poczyna urabiać aktora.** Modny kodeks towarzyski przeniósł się na scenę. I aktor na scenie ma wrazenie, że znajduje się w towarzystwie i że... wiele rzeczy nie wypada. A to jest właśnie przyczyna, dlaczego wszystkie jaskrawe sceny wypadają tak blado.

Jeśli człowiek będzie bił drugiego człowieka ręką otwartą, będzie go bił mocno. Jeśli użyje pięści, będzie bił słabiej. A gdy weźmie jeszcze kij czy żelazo, będzie bił zupełnie słabo. Nieświadomie coś powstrzymywać będzie jego ramię od mocnego ciosu. **To „coś“ jest tem samym, co hamuje grę aktora.**

I dlatego współczesny teatr nie może poszczycić się 100-procentowym kochankiem.

„Ja cię kocham“, brzmi tak samo, jak „Co nowego?“. Nie może się poszczycić 100-procentowym tragikiem, komikiem, ironistą. **To wszystko jest gra, a nie życie. A winę ponosi tylko i wyłącznie reżyser, który pozwala kodeks towarzyski stosować na scenie.**

Otóż teatr nie powinien być odzwierciedleniem życia zewnętrznego ludzi. Bynajmniej. Powinien być **odzwierciedleniem ducha ludzkiego, wyzwolonego z pęt przesądów.** Ten wielki eksperyment stworzy z teatru to, czem teatr być powinien.

Car Mikołaj II. żyje?

SEKRETARZ CARA UWAZANY ZA ZMARLEGO POJAWIŁ SIĘ NAGLE W BERLINIE. — HISTORIA JAKBY WYJĘTA ŻYWCEM Z SENSACYJNEJ POWIEŚCI. — WSZYSCY CZŁONKOWIE RODZINY CARSKIEJ Z WYJĄTKIEM NASTĘPCY TRONU ŻYJĄ. — ZDAJE SIĘ, ŻE JEST TO JEDEN ZE SPOSOBÓW ZAREKLAMOWANIA CZAJKOWSKIEJ, UCHODZĄCEJ ZA WIELKĄ KSIĘŻNĄ ANASTAZJĘ. — AMERYKANIE WE WSZYSTKIEM MACZAJĄ PALCE.

(Telefoniem od naszego korespondenta).

Warszawa 15. października. (st) W monarchistycznych kołach emigracji rosyjskiej w Berlinie i Kopenhadze panuje niezwykle podniecenie, wywołane pogłoską, że b. rosyjski car Mikołaj II. żyje. Twierdzą tak jego b. sekretarz, którego również uważano za zmarłego. Sekretarz cara pojawił się nagle w Berlinie w towarzystwie Amerykanki Johnsona.

Dotychczas przypuszczano, że sekretarz został razem z carem zamordowany 16. czerwca 1917 roku w Jekaterynburgu. Z polecenia wielkiej księżny Olgi, przebywającej w Kopenhadze, prezydent kopenhaskiego oddziału międzynarodowej rosyjskiej organizacji monarchistycznej mjr. Brand wszedł w kontakt z Johnsonem i Fergiejem Reczajewem, żądając szczegółowych wyjaśnień. Według twierdzenia sekretarza carskiego, czerwogwardziści, którzy otrzymali rozkaz zamordowania cara, ubrali zwłoki pewnego żołnierza w mundur carski i zniekształcili do niepoznania. Sekretarz carski twierdzi, że wszyscy członkowie rodziny carskiej, z wyjątkiem ks. Aleksiewa, następcy tronu, który w r. 1922 zmarł na

suchoty, żyją. Wszelkie próby wydobycia z Amerykanki i b. sekretarza wiadomości, gdzie car przebywa, rozbiły się o ich milczenie. Wyrazili oni jednak gotowość wręczenia carowi listów. Mjr. Brand powrócił do Kopenhagi, aby nakłonić wielką księżną Olgę do napisania listu do cara, ta jednak odnosi się do całej sprawy z wielką rezerwą. W Berlinie odbyło się posie-

dzenie monarchistów, na którym postanowiono zeznania Johnsona ogłosić. — Wiadomości powyższe brzmią niezwykle sensacyjnie, nie jest jednak wykluczone, że jest to jeden ze sposobów zareklamowania Czajkowskiej, uchodzącej za wielką księżną Anastazję. Czajkowska znajduje się pod opieką przedsiębiorców amerykańskich.

Proces córki b. cara z rządem finlandzkim.

DOMAGA SIĘ UZNANIA MAJĄTKU CARA MIKOŁAJA ZA WŁASNOŚĆ PRYWATNĄ B. ROSYJSKIEJ DYNASTJI PANUJĄCEJ.

(Telefoniem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 października. (ab) Z Helsingforsu donoszą, że sąd okręgowy w Wyborgu rozpatrywał sprawę Mikołaja II i wielkiej księżny Aleksandry. W skardze swej domaga się wielka księżna zwrotu majątku od rządu finlandzkiego. Po upadku caratu władze finlandzkie uznały ten majątek za własność rządu rosyjskiego i przejęły majątek na swoją własność. Obecnie

córka Aleksandra III domaga się uznania majątku za własność prywatną b. rosyjskiej dynastji panującej. Oprócz wielkiej księżny pretensje do tego majątku rości sobie również rzekoma wielka księżna Anastazja, która utrzymuje, że należy się jej część majątku jako rzekomej córce Mikołaja II. Sąd postanowił ogłosić wyrok w tej sprawie dopiero w okresie późniejszym.

Wróżbici przewidzieli śmierć Stresemanna.

PRZEPOWIEDNIE, KTÓRE POPRZE DZIAŁY RZEKOMO TRAGICZNE ZGONY WYBITNYCH OSOBISTOŚCI. — WRÓZBY TE DOCHODZĄ DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI ZAZWYCZAJ POST FESTUM. — WYJĄTEK UCZYNIŁ AMERYKAŃSKI ASTROLOG LEE.

Lwów, w październiku.

(jp) Stało się to już niemal regułą, że po śmierci wybitnych osobistości, rozmaici astrologowie i wróżbici rozgłaszają urbi et orbi, iż przewidzieli z góry i przepowiedzieli katastrofę.

Najznamienniejszą dla tego rodzaju przepowiedni była tragiczna śmierć angielskiego admirała Kitchenera w czasie wojny światowej. Jak się następnie okazało, katastrofę wielkiego męża stanu przewidziało ponad 100 wróżbitów wszelkiego rodzaju.

Podobnie po tragicznej śmierci belgijskiego finansisty Loewensteina, który w zagadkowy sposób zatonął w kanale La Manche podczas podróży acroplanem okazało się, że cały szereg chiromantów i jasnovidzących przepowiedziało ten tajemniczy i do dziś dnia niewyjaśniony wypadek. Francuski astrolog Leonard ogłosił drukiem osobną książkę o horoskopie Loewensteina, w której twierdzi, że na rok przed straszną tragedią wysłał do finansisty belgijskiego list z ostrzeżeniem przed przedsięwzięciem napowietrznej podróży.

Nic zatem dziwnego, że po nagłym zgonie niemieckiego min. spraw zewn. Stresemanna pojawiło się także mnóstwo podobnych enuncjacji.

M. im. znany psycho-grafolog Rafael Schorman w wywiadzie dziennikarskim oświadczył, że na 24 godzin przed śmiercią Stresemanna, na podstawie analizy jego pisma przepowiedział chwilę katastrofy. Również monachijska adeptka astrologii Elżbieta Ebertin, zajmująca się specjalnie prognozami politycznymi utrzymuje, że już w ogłoszonej z końcem r. 1928 książce proroczej p. t.: „Rzut oka w przyszłość na rok 1929” przepowiedziała śmierć niemieckiego męża stanu. Co prawda prognoza ta nie jest nadzwyczajnie jasna, bo brzmi ona jak następuje: Z powodu „nieumiarkowania (?) stosowania dietetycznego sposobu życia, w zdrowiu jego nastąpią bardzo niekorzystne zmiany. Jego stan fizyczny będzie zagrożony, póki Neptun będzie przechodził przez 12 stacji księżycowych jego horoskopu”. Obecnie oświadcza pani Ebertin, że właśnie w chwili śmierci Stresemanna

na zachodziła przepowiedziana przez nią niekorzystna konstelacja.

Również wiedeński wróżbita Lang miał przewidzieć nagłą śmierć Stresemanna na 11 godzin przed jego zgonem.

Nie ulega wątpliwości że obiektywna wartość podobnych przepowiedni, ogłaszanych już po wypadku, ma tylko bardzo problematyczną wartość. Z drugiej strony jednak zrozumiałą

jest także powściągliwość w podawaniu naprzód tego rodzaju prognoz do publicznej wiadomości. Na ten ryzykowny krok pozwolił sobie w r. ub. amerykański astrolog Lee, który przepowiedział, że w ciągu roku 1929 nastąpi śmierć Edisona. Edison, który niedawno ukończył 81-y rok życia, cieszy się, jak dotąd, najlepszym zdrowiem i można mieć nadzieję, że na przekór horoskopom p. Lee, doczeka

Mussorgski contra Rimski-Korsakow.

W SPRAWIE SŁAWNEJ OPERY. — CIEKAWY SZCZEGÓŁY. — NOWA PARTYTURA „BORYSA GODUNOWA”

Paryż, w październiku.

(=) W Paryżu rozpocznie się niebawem interesujący proces. Jak wiadomo, sławna opera rosyjskiego kompozytora Mussorgskiego „Borys Godunow” pała zupełnie na premierze, która odbyła się w teatrze carskim i niebawem zniknęła zupełnie z repertuaru. Tuż przed swoją śmiercią, gdy Mussorgski znajdował się w kłopotliwym położeniu materialnym, począł szukać nakładcy,

któryby wydał

partyturę i wyciąg fortepianowy „Borysa Godunowa”.

Zwrócił się wówczas do znanego wydawcy muzycznego Bessla w Petersburgu, a ten zasadniczo oświadczył gotowość wydania opery. Podczas rokowań zmarł Mussorgski, a kontrakt zawarto z jego spadkobiercami.

Minęły lata. Przyszła chwila, w której Rosja nawiązała kontakt z za-

granicą, a Zachodnia Europa poczęła się żywo interesować twórczością rosyjską. Wówczas Bessel, który był świetnym finansistą, przypomniał sobie „Borysa Godunowa” i

postanowił wyzyskać koniunkturę. Lecz opera rosyjska Mussorgskiego nie wydała mu się dosyć delikatną dla uszu europejskich. Rimski Korsakow, znany kompozytor ros., druh Mussorgskiego, obdarzony jednak zupełnie innym talentem, otrzymał polecenie „przyrządzenia” opery Mussorgskiego dla smaku europejskiego — oczywiście za wynagrodzeniem.

W r. 1908 wystawiono po raz pierwszy „Borysa Godunowa” w Paryżu w opracowaniu Rimskiego Korsakowa. Premiera odniosła nadzwyczajny sukces. „Borys Godunow” powędrował w triumfalnym pochodzie po wszystkich większych scenach operowych świata, a z czasem zajął stałe miejsce w repertuarze operowym. Wojna i przewrót w Rosji powiększyły jeszcze zainteresowanie publiczności tem arcydziełem, a ponieważ „Borys Godunow” jest ulubioną operą sławnego śpiewaka rosyjskiego Szalajpina, dotarł nawet do Ameryki.

Nagle w maju ub. r. zjawila się nowa partytura „Borysa Godunowa”. Prawie jednocześnie ukazała się ta nowa partytura w Moskwie i Londynie, a w każdym mieście w dwóch językach: w Moskwie w niemieckim i rosyjskim, w Londynie w angielskim i francuskim. Okazało się, że jeden z profesorów konserwatorium moskiewskiego odkrył w archiwum przypadkiem oryginalny manuskrypt Mussorgskiego „Borysa Godunowa”.

Ten oryginał różni się bardzo od opracowania Korsakowa. Posiada koloryt znacznie bardziej charakterystyczny, potężniejszy, śmielszy, bardziej narodowy. Bessel, który jeszcze żyje, zażądał, aby nowe wydanie „Borysa Godunowa” została skonfiskowana przez sądy francuskie, gdyż w tym wypadku chodzi o plagiat.

W najbliższym czasie będzie musiał sąd paryski rozstrzygnąć, jak się właściwie sprawa przedstawia. W kołach muzycznych stolicy francuskiej proces ten oczekiwany jest z wielkim zainteresowaniem.

Niemcy nawołują Sowjety i Chiny do humanitarności.

BEZPRZYKŁADNA SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA. — NIEMA WOJNY, A WZAJEMNIE MORDUJĄ SIĘ. — NIEMCY PRODUJĄ MASOWE ZWOLNIENIE INTERNOWANYCH I ARESZTOWANYCH, ORAZ OGŁOSZENIE OGÓLNEJ AMNESTJI. — CHINY I SOWJETY ZASADNICZO PRZYJĘŁY TE PROPOZYCJE.

Moskwa, w październiku.

Wielką sensację wywołała tu oficjalna propozycja rządu niemieckiego, równocześnie wystosowana do Sowietów i Chin w sprawie zaniechania obecnego stanu rzeczy w tych krajach względem obywateli, pozostających na terytorjum wrogiego państwa. Jak wiadomo z chwili zerwania stosunków sowjecko-chińskich, Niemcy objęły opiekę

nad obywatelami sowjeckimi w Chinach, oraz obywatelami chińskimi w Sowjetach.

Wytworzyła się nieznana dotąd sytuacja, kiedy — mimo braku oficjalnego wypowiedzenia wojny — obydwa rządy stosują niebawem terror i rozmaite represje wobec obywateli drugiego państwa. Sowjety i Chiny już wielokrotnie składały za pośrednictwem Niemiec ostre protesty, w których wzajemnie oskarżały się o nieludzkie postępowanie, grożąc dalszemi represjami, lecz bezskutecznie.

Obecnie Niemcy zaproponowały Sowjetom i Chinom w imię humanitarności, zaniechanie terroru wobec osób prywatnych. W pierwszym rzędzie Niemcy proponują zwolnienie z więzień internowanych obcych obywateli, udzielenie im amnestji i umożliwienie w pewnym czasokresie wyjazdu do swej ojczyzny. Zarazem Niemcy przedłożyły Sowjetom i Chinom załatwienie nie układu w sprawie ochrony majątku obywateli sowjeckich w Chinach, oraz Chińczyków w Sowjetach.

Wedle wiadomości prasy sowjeckiej, rząd moskiewski zasadniczo zaakceptował propozycję Niemców. Również Chiny zgodziły się na dalsze pertraktacje w sprawie projektu niemieckiego.

Sowjety o sytuacji w Afganistanie.

ZWYCIĘSTWO NADIR-HANA JEST NA RĘKĘ ANGLJI. — O POWROCIE AMANULLAHA NIE MA MOWY.

Moskwa, w październiku.

Wiadomość o zwycięstwie Nadir-Hana i obaleniu Habibullaha, została przyjęta w moskiewskich kołach dyplomatycznych z wielką rezerwą. Jak twierdzi „Prawda”, przewrót ten bynajmniej nie doprowadzi do powrotu Amanullaha na tron afganistański. Pismo to w dalszym ciągu zapewnia, że ten najnowszy przewrót w Afganistanie został zorganizowany i przeprowadzony przez Anglię tak samo, jak swego czasu obalenie Amanullaha.

Początkowo Habibullah uzyskał władzę przy pomocy Anglików, a gdy jednak w dalszym toku rządzenia Afganistanem zmienił swój kurs

w kierunku nieprzychylnym dla Anglii, Anglicy postanowili usunąć go przemocą, a tron afganistański oddać w ręce Nadir-Hana — wykonawcy woli i rozkazów Anglii. Pismo sowjeckie utrzymuje, że z chwili wzmocnienia władzy Nadir-Hana, Afganistan zamieni się w kolonję angielską, w której wpływy angielskie będą decydujące, zwłaszcza co do stosunków wobec Sowjetów. „Prawda” nie ukrywa swych obaw, że Anglija skorzysta ze swych wpływów w Afganistanie, by stworzyć tam potężną placówkę strategiczną, oraz gospodarczą na wypadek przyszłej wojny z Sowjetami.

Co oznacza ból głowy?

MIGRENA JAKO CHOROBA DZIEDZICZNA. — ŚRODKI JEJ LECZENIA. — BÓL GŁOWY BYWA CZĘSTO ZARODKIEM INNEJ CHOROBY ZARAŻLIWEJ LUB ORGANICZNEJ.

Lwów, w październiku.

(.) Najbardziej rozpowszechnionym niedomaganiem wśród rozmaitych dolegliwości, na jakie narażona jest ludzkość, są bóle głowy. Nie ma zapewne na świecie człowieka, któryby mógł powiedzieć, że nigdy nie doznał tego cierpienia. Nie mniej jednak nie jest on w równej mierze udziałem wszystkich. Są osoby, które tylko rzadko kiedy doznają bólu głowy, a wówczas jest on tylko objawem jakiegoś stanu chorobowego organizmu, u innych natomiast występuje ból głowy jako choroba samoistna.

W tym drugim wypadku ma się do czynienia z migreną, chorobą nader uporczywą i której nie można się pozbyć całymi latami. Migrena bywa często chorobą dziedziczną, która zazwyczaj silniej występuje w wieku młodym, niż w latach późniejszych. Niejednokrotnie lekarze stwierdzili, że napady migreny powstają już w wieku dziecięcym między 6—10 rokiem życia, natomiast po 50-ym roku życia często cierpienie to samo przez się ustępuje. Co prawda, trudno przyjąć to za regułę, bo bywają osoby, które nawet w podeszłym wieku i do końca życia miewają częste napady migreny.

W etiologii migreny poważną rolę odgrywa także i płeć. Jak stwierdzili wybitni lekarze Flatau, Mobius, Oppenheim i inni, częściej cierpienie to spotyka się u kobiet niż u mężczyzn. Pozostaje ono tu niejednokrotnie w przyczynowym związku z okresem dojrzewania oraz menstruacjami. Pewne znaczenie ma również wpływ narodowości i rasy. Według Flatau na 1000 nerwowo chorych stwierdził on u chrześcijan 88, zaś u Żydów 97 przypadków migreny.

Jakkolwiek migrena jest chorobą samoistną, jednak w związku z nią pozostają artretyzm, gosciec, reumatyzm a także dur i piona.

Wybitny wpływ na powstawanie tej choroby ma zawód i klimat. U ludzi pracujących umysłowo lub też fizycznie w wysokiej ciepłocie, napady migreny zdarzają się bardzo często. Niemniej alkoholizm przyczynia się do rozwoju tej choroby, a także naduży-

cia płciowe sprowadzają u osób skłonnych do tej choroby silne ataki migreny.

Niektóre osoby mające idiosynkrazję do niektórych zapachów lub smaków dostają migreny po spożyciu pewnych potraw. Silne wzruszenia na koniec czy to psychiczne, czy fizyczne, wpływają również na wywołanie tego cierpienia.

Leczenie tej choroby przy organicznej skłonności do niej nie jest łatwe. Przedewszystkiem winien lekarz zbadać, na jakim tle cierpienie powstało. Jeśli ma ono związek z prze-

mianą materji, to należy przepisać taką samą dietę, jaką stosujemy przy leczeniu danej choroby. Nadto osobom, cierpiącym na chroniczny ból głowy, należy zabronić używania alkoholu, palenia papierosów oraz narażania się na zbyt długie emocje. Natomiast zaleca się lekkie sporty, codzienne spacerowanie i niezbyt wyczerpującą gimnastykę.

Dotadni wpływ wywierają zabiegi wodolecznicze, należyte wypoczynek i dostateczny sen. Ze środków farmakologicznych używane bywają, jako środki usmierzające, kofeina, anti-

ryna, piramidon itp. Środki te sprowadzają wprawdzie chwilową ulgę, ale samej choroby nie leczą.

Zwykły ból głowy, występujący sporadycznie, jest zazwyczaj objawem jakiegoś zaburzenia w organizmie. Towarzyszy on stale chorobom gorączkowym, których jest zwykle pierwszym heraldem. To też na występowanie przy gorączce ból głowy powinno się zwrócić baczną uwagę, aby zawczasu skorzystać z tego ostrzeżenia i poddać się badaniu lekarskiemu.

Niemniej zaburzenia w przewodzie pokarmowym sprowadzają ból głowy. To samo można powiedzieć o wadach organicznych, serca, nerek i wątroby oraz o wadliwej przemianie materji. Tutaj naturalnie leczenie musi pozostać w związku z leczeniem odpowiedniego organu.

Teren niezwyklej ucieczki.

NA MARGINESIE UCIECZKI RAD CY LEGACYJNEGO, BIESIADOWSKIEGO. — DWIE CIEKAWY FOTOGRAFJE.

Paryż, w październiku.

(=) Pisałszy już obszernie o ucieczce rosyjskiego radcy legacyjnego M. Biesiadowskiego z pałacu rosyjskiego poselstwa w Paryżu. Nie będziemy zatem szerzej omawiać tej głośnej już i sensacyjnej afery, która szerokim echem rozszła się w prasie.

Przypomnijmy ją tylko pokrótce. Biesiadowski, który prowadził agendę poselstwa podczas nieobecności posła Dowgałewskiego, wyraził w ostatnich czasach poglądy, niezgodne w szeregu punktów ze stanowiskiem rządu sowieckiego. Toteż wysłannik Czeki osławionego moskiewskiego sądu rewolucyjnego zażądał od niego, aby wyjechał do Moskwy i tam

zdał sprawę ze swoich wystąpień. Dyplomata wolał opuścić cichaczem gmach poselstwa. Zatrzymał go jednak portjer, uzbrojony w rewolwer, a stojący widocznie także na usługach Czeki. Biesiadowski chcąc nie chcąc, musiał powrócić do pałacu. Czując jednak widocznie, że grozi mu

straszliwe widmo śmierci, przelał z narażeniem się na skró-

nie karku przez dwa wysokie mury i pospieszył na komisariat, aby oddać się opiece policji paryskiej. Policja ta uwolniła również

z poselstwa żonę i syna Biesiadowskiego. Radca legacyjny przebywa obecnie wraz z rodziną w jednym z hotelów paryskich. Nie jest jeszcze

zaskakującym, gdyż rząd rosyjski, chcąc go za wszelką cenę dostać w swoje ręce, zarządził mu obecnie kradzież i żąda jego aresztowania.

Powtórzyliśmy raz jeszcze w związku zarys tej głośnej afery, chcąc naszkicować tylko tło dla dwóch ciekawych fotografii, które

posłużyły naszemu rysownikowi dla skonstruowania załączonej ryciny. Jedną z tych fotografii przedstawia Biesiadowskiego, drugą zaś teren nie zwykłej ucieczki.

Do ilościowych serc naszych Czytelników zwraca się 80-letnia staruszka, pozostająca bez środków do życia. Datki przyjmuje Administracja dla „A. P.”

Ruch kolejowy między Francją a Sowiecami z pominięciem Polski.

BOLSZEWICY PRODUKUJĄ KIERUNEK ŁOTEWSKI, RZEKOMO ZE WZGLĘDÓW GOSPODARCZYCH.

Moskwa, w październiku.

Na rozpoczynającej się 21. października w Warszawie konferencji kolejowej w sprawach ruchu międzynarodowego, bolszewicy wystąpią z propozycją skierowania ruchu kolejowego między Francją a Sowietami (pospieszny pociąg Paryż-Moskwa) przez Niemcy i Łotwę, a to Paryż - Berlin-Tilżit-Dziwińsk-Moskwa. Dotąd, jak wiadomo, ruch odbywał się przez Polskę (Warszawę).

Jak zapewniają bolszewicy, czynią to nie ze względów politycznych, lecz rzekomo z powodów natury gospodarczej, gdyż linja przez Łotwę jest o 350 km. krótszą niż obecna, tj. przez Polskę.

POPIERAJCIĘ TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI! ZAPISUJCIĘ SIĘ NA CZŁONKÓW, ABY CZŁYĆ DOLI ZWIERZĘCEJ!

oddani hulatyce, nie przedkro wstana od stołu. Biedny Jozon zaś ma oddech tak słaby, że kobza jego wielkiego hałasu nie zrobi...

Zebrawszy resztę ssa, Jozon wówczas zadał w bukłak swej kobzy i wydobyl zeń nutę żalną, jak rzenie zrebienia. Cały pokój drgnął nagle. Ben-Maboul nawet przerwałszy po raz pierwszy swój psalm, usiadł z oczami rozszerzonymi, z niemłą swą oliwkową twarzą. Przejściową ekstazą, słuchał... marząc może o „noubu” swego plemienia, rozdzierającej błękit nęcha afrykańskiego...

Inni chorzy, Bretończycy po większej części, rozumieć lepiej, co się dzieje. Słuchając z początku po dyletancku muzyki słynnego na całą Bretonję grajka, który i teraz nawet, trawiony suchotami, jedną nogą w grobie, był jeszcze królem „kobziarzy”, ulegli w końcu jak Turek czarowi instrumentu i zasłuchali zapomnieli o Jozonie, sali szpitalnej, Ingostadcie, Niemcach, wojnie, — widząc przed sobą w oddali coś, co im lży wyścisłało z oczu...

Jozon grał „Ann-hin-go-goz”, hymn narodowy plemienia. I nigdy starodawny temat ludowy nie był z taką maestją interpretowany: Pod arpedżjami Jozona wskrzeszała cała Bretonja z jej borami, łąkami, swem niebiesko-zielonawym morzem, niskim niebem i wrzynającą się weń koronką szych dzwonnice.

Nikt z obecnych chorych, ani siostra Jadwiga, ani Turek z szeroko otwartymi ustami i nieruchomym wzrokiem nie był na tym realnym świecie. Dlatego to nikt nie usłyszał skrzypienia butów i stukotu podłogi, zwiastujących zwykle zbliżanie się majora.

*

Wpadł jak wicher; spotniały, czerwony, z serwetą pod brodą, z oczami z orbity wysadzonymi — straszny. Dwaj dozoryci szli za nim w przepisanej odległości...

— Verflucht! (Do króćset!) Czyś oszalała, siewster (siostrze), że tolerujesz taką hałas w swej sali? Odbierzcie instrument temu żołnierzowi, dozorecy!

Dozorecy rzucili się na Jozona, który grał wciąż. Lecz z sąsiedniego łóżka, Ben-Maboul, wyrwany nagle ze swej ekstazy, zerwał się i podskoczywszy do majora, chwycił go oburącz swymi olbrzymimi dłońmi za gardło wpił się paznokciami i zmiażdżył tętnące szyjową.

Jozon oddał Bogu ducha tego samego wieczora, Turka rozstrzelano nazajutrz. A siostra Jadwiga po spakowaniu kobzy i rzeczy grajka, rozdaniu innym chorym zapasów żywnościowych, i zachowaniu dla siebie pęku wrzosiny, napisała do rodziców Jozona ostatni list — ostatni rozdział swej czystej i bolesnej idylli.

Tłum. F. M.

Tajemnica Marji Orskiej.

DALSZE CIEKAWY SZCZEGÓŁY. — NIESZCZĘSNA OFIARA DEMONA MORFINY.

(Do ryciny na str. 1).

Wiedeń, w październiku.

(=) Pisaliśmy już obszernie o tajemniczym zniknięciu artystki Marji Orskiej. Obecnie ta sprawa została wyjaśniona. Dotychczas wiadano tylko, że we środę o 1.30 nad ranem wsiadła na dworcu Kolońskim do pociągu, jadącego do Wiednia, a podróż odbywała w coupe II. klasy.

Dalsze szczegóły przedstawiają się następująco:

We środę znaleziono artystkę na dworcu w Aschaffenburgu, leżącą bez przytomności. Wobec tego ulokowano ją w klinice dla chorych nerwowo w Würzburgu. Tam leżała do soboty, a więc pełne trzy dni bez przytomności, gdyż — jak stwierdzono — tym razem nie zażyła morfiny lub kokainy, lecz zażyła znaczną dawkę weronalu. Mianowicie, gdy nie zdołała zdobyć upragnionej trucizny, wystarała się o większą ilość weronalu,

a następnie zażyła tak znaczną dawkę, że nawet jej ciało, przyzwyczajone do rozmaitych narkotyków, zareagowało na to 3-dniową nieprzytomnością. W Aschaffenburgu opuściła ona pociąg, ponieważ widocznie z powodu zażycia weronalu stało się jej niedobrze i miała zamiar przerwania podróży. Na dworcu jednak opuściły ją siły i padła na

ziemię bez przytomności. Znaleziono przy niej szereg cennych klejnotów, oraz 20 marek w gotówce. Orska niedawno po raz pierwszy opuściła Wiedeń samolotem. Chciała przez Monachjum i Frankfurt udać

się do Kolonji. W drodze jednak popadła w omdlenie i musiano ją wśród wielkich kłopotów wyprzewodzić z samolotu.

W sobotę wieczorem powróciła znana artystka do Wiednia. Ma się

ona już lepiej, lecz

cierpi ciągle na bezsenność.

Jednemu z dziennikarzy oświadczyła ona, że aby zupełnie powrócić do zdrowia, zamierza udać się do jednego z sanatorjów wiedeńskich, lecz dotychczas nie zdecydowała się na wybór.

Niezwykłe losy znakomitej artystki, opętanej przez demona morfiny, budzą w Niemczech i Austrii ogromne zainteresowanie.

Spirytystyczny sznur pereł.

CIEKAWY EKSPERYMENTY. — CUDA PODCZAS SEANSU SPIRYTYSTYCZNEGO.

Londyn, w październiku.

(=) W British College dla badań psychicznych odbyło się w ostatnich czasach kilka seansów z niezwykłym medjum górnikiem, Teodem Lynnem, w obecności wielu wybitnych przedstawicieli nauki. — Większość tych seansów miała

przebieg niezwykle interesujący.

Lynn, który już w poprzednich latach okazywał wybitne zdolności telepatyczne, od pewnego czasu okazuje zupełnie inną formę swych właściwości medialnych. Potrafi on bowiem wywoływać fenomeny wprost zadziwiające.

Oto w zamkniętym miejscu zjawiają się nagle przedmioty, których tam przedtem nie było. Jest to rzecz bardzo trudna i rzadka, a istnieje tylko niewielka liczba medjów, zdolnych do wywołania takich zjawisk. Znaną w tej dziedzinie jest niejaka p. Silber, mieszkanka Gracu. Przewyższa ją jednak znacznie górnik Lynn.

Najciekawszy seans odbył się onegdaj. Salę zupełnie opróżniono tak, że pozostały w niej tylko cztery krzesła dla uczestników. Dwoje drzwi zamknięto, Lynn, którego przedtem poddano dokładnej rewizji, wszedł zupełnie nieubrany do

wielkiego czarnego worka,

który zasnurowano szczelnie i zapieczętowano. Otwarcie worka i wszelkie ruchy swobodne medjum były wykluczone. W sali panował półmrok, lecz pasmo światła, idące go z reflektora, oświetlało przez cały czas medjum.

Przez pięć minut nie zdarzyło się nic. Nagle usłyszano

loskot,

jakby ciężki przedmiot metalowy spadł na ziemię. Była to chochła z inicjalami wielkiego hotelu londyńskiego. Po pauzie 10 minutowej wydarzyło się coś jeszcze ciekawszego. Na głowę jednego z uczestników spadł nagle lekki przedmiot: sznur pereł. Uczestnicy seansu mogli zaobserwować, że sznur

spadł z sufitu.

Zawierał on 32 pereł japońskich, opatrzonych srebrnym zameczkiem.

Oczywista, iż te i podobne fakty wywołały zarówno wśród uczestników seansu, jak i innych spirytystów bardzo wielkie wrażenie.

Centrala przemytników djamentów

JEST NIĄ ANTWERPJA.

Amsterdam, w październiku.

(=) Handlarze djamentów i jubilerzy holenderscy wnieśli prośbę do rządu amerykańskiego, w której żądają zniesienia cła na nieoszlifowane djamenty, a zmniejszenia cła na oszlifowane z 20 por. na 10 proc.,

aby w ten sposób uniemożliwić zakrojone na wielką skalę

przemycanie djamentów.

Dopiero niedawno oświadczył prezes związku jubilerów amerykańskich, że corocznie przemycane do Stanów Zjednoczonych djamenty, przedstawiające wartość 200 milionów dol. Nie pozostaje to oczywiście bez wpływu na amsterdamski rynek djamentów, a z tego właśnie powodu tamtejsze kółka handlowe wystąpiły z interwencją. Ośrodkiem przemytników jest Antwerpja. Gdyby cło wynosiło mniej, to przemytnicy nie zechcieliby ryzykować, gdyż toby im się nie opłacało. Komisja finansowa senatu waszyngtońskiego jest przychylna tej rewizji celnej, której należy spodziewać się jeszcze przed końcem tego roku.

Pogrzebany pod kanapą.

15 GODZIN PRZEŁAZŁ ZŁODZIEJASZEK POD KANAPĄ DU CHOWNEGO.

Berlin, w październiku.

Jednej z ostatnich nocy w Berlinie przez otwarte okno parterowe dostał się złodziej do mieszkania pewnego duchownego przy ul. Lützowufer 33.

Rabując po ciemku, zabrał rozmaite kosztowności i co cenniejsze przedmioty, zrobił z nich węzełek i miał się już ulotnić, kiedy niespodzianie powrócił właściciel mieszkania. Złodziej miał odwrót przecięty i tyle mu tylko czasu pozostało, że ukrył się pod sofą jednego z dalszych pokoi.

Przebył w tem niewygodnym położeniu resztę nocy, ale i w ciągu dnia nie miał sposobności wymknąć się niespostrzeżenie z kryjówki, gdyż ustawicznie ktoś się znajdował w tym pokoju.

Popołudniu około godz. 5-tej, po 15 godzinach pogrzebania żywcem pod sofą, przyszło wreszcie nieszczęście. Złodziej dostał czysto ludzkiego wzruszenia i to tak gwałtownego, że zapomniał o wszystkich względach, wyskoczył z pod kanapy i cwałem popędził w głąb mieszkania, ku pewnej ustronnej ubikacji.

Nieszczęście chciało, że go spostrzegła gospodyni duchownego. Wobec tego złodziej wyskoczył przez okno do ogródka przed domem i próbował ucieczki. Ale gospodyni zaczęła wołać o pomoc, a przedchodnie, którzy widzieli scenę ucieczki, puścili się za złodziejem w pościg i ujęli go nareszcie przy Hohenzollernstrasse, z tem większą łatwością, że ruchy jego nie były zbyt szybkie i

odznaczały się kaczkowatym chodem.

Odstawiono go na policję, gdzie stwierdzono, że jest to 25-letni mechanik automobilowy, Walter Rademacher, który już ma na sumieniu kilka kradzieży z włamaniem.

Bezczelność amerykańskich bandytów.

OBRAHOWALI SZEREG PAŃ, A PÓŹNEJ Z NIEMI TAŃCZYLI.

Chicago, w październiku.

W przedostatnią niedzielę nad ranem sześciu bandytów chicagowskich pojawiło się w jednej z tamtejszych podmiejskich restauracji, która nosi nazwę „Palmowego Ogrodu“, a należy do niejakiego Sama Fiddla.

Właśnie odbywał się w tej restauracji dancing, w którym brali udział tancerze i tancerki z lepszych i bogatszych sfer miasta.

Bandyci obrabowali przedewszystkiem kasę właściciela restauracji, a potem kazali gościom stanąć w szeregu i pod groźbą rewolwerów wypróżnili ich kieszenie.

Dokonawszy tego, bandyci oświadczyli, że i oni pragną się zabawić, herszt ich więc stanął na podwyższeniu, pomiędzy orkiestrą, której nadawał takt rewolwerem, a obecne panie musiały służyć jako danserki jego podwładnym.

Bezczelność bandytów posunęła się do tego stopnia, że ogłosili na miejscu konkurs na najpiękniejszą kobietę, a

ich herszt, ze zrabowanych pieniędzy, które wynosiły razem około 100 tysięcy złotych polskich, wyznaczył sumę równą 250 złotym polskim, na nagrodę dla premjowanej piękności.

Oryginalne ogonki gazetowe

„IZWIESTJA“ ZMUSZONE ZREZYGNOWAĆ Z DZIAŁU OGŁOSZENIOWEGO Z POWODU BRAKU PAPIERU. — NA PRZYSZŁOŚĆ OGŁOSZENIA BĘDĄ UMIESZCZANE KOLEJNO W MIARĘ MOŻLIWOŚCI.

Moskwa, w październiku.

Już dawno donieśliśmy o katastrofalnym braku papieru, szczególnie gazetowego, co zmusiło władze bolszewickie do wprowadzenia jak za czasów wojennych przydziału kontyngentu papieru dla każdego piśma, oraz ograniczenia nakładu. Za rządzenia te jednak nie skutkowały, a głód papierowy jeszcze bardziej się zaostrzył. Świadczy o tem ogłoszenie największego pisma sowie-

ckiego „Izwestija“, które z dniem dzisiejszym wprowadziło kolejkę dla anonsów. Jak oświadcza w komunikacie redakcyjnym pismo to zmuszone jest zrezygnować z większości anonsów nie z powodu ich obfitości, a jedynie z powodu dotkliwego braku papieru. Wobec czego ogłoszenia będą zamieszczane kolejno w miarę możliwości dowozu papieru.

Pokaz walki gazowej.

Stanisławów, w październiku.

W niedzielę 13 bm. odbył się na Dąbrowie pokaz walki gazowej i samolotowej, wchodzący w skład Tygodnia L. O. P. P. Na Dąbrowie założony został biwak, a punktualnie przybyły ze Lwowa trzy samoloty, które rozpoczęły atak. Samoloty przelatywały nad biwakiem w bardzo niskiej wysokości, obrzucając go bombami. Artylerja oraz karabiny maszynowe ostrzeliwały samoloty. Piechota broniła się, maskując swoje stanowiska dymem, pochodzącym ze świec gazowych.

Następnie odbyło się na boisku Miejskiej Kasy Oszczędności przedstawienie na wolnym polu „Kościuszkę pod Raclawicami“. W głównych rolach wystąpił zespół artystów Wielkopolski. Malowniczo wyglądały mundury ówczesnej piechoty i kawalerji polskiej, na tle parku, tembardziej, że po małym deszczu ukazała się przepiękna łąka, w obrębie której widowisko się odbyło. Wszystkie momenty walk pod Raclawicami zostały w miarę możliwości dokładnie przedstawione, a do udanego odegrania sztuki przyczyniło się w pierwszym rzędzie wojsko, w ilości dwu kompanji i jednego

Z teatru.

Gościnnie występ p. Barwińskiej i p. Żyteckiego w „Pan Lambertier“ Vernenilla.

Stanisławów, w październiku.

Urządzony staraniem Zarządu Teatru im. Moniuszki gościnnie występ p. Barwińskiej i p. Żyteckiego odbył się ubiegłej soboty. Licznie bardzo zebrana publiczność podziwiała doskonałą grę obojga artystów. Przekonano się też naocznie, że superlatywy jakimi określa się grę sceniczną tych artystów, są zupełnie zasłużone. Wieczór pod każdym względem udał się doskonale.

W uwzględnieniu apelu umieszczono ostatnio na łamach naszego piśma, oświadczył nam Zarząd Teatru, że już obecnie przedstawienia rozpoczynają się będą bardzo punktualnie. I tak sobotnie przedstawienie rozpoczęło się punktualnie o oznaczonej porze, tak, że bardzo wiele osób — jak zwykle — spóźniło się. I tu dyrekcja teatru dała posłuch naszemu wołaniu, bo jak to przekonaaliśmy się naocznie, bardzo wiele osób, które się spóźniły, nie zostały wpuszczone na salę, wskutek czego przeczekać musiały cały pierwszy akt na korytarzu. Dało to naturalnie powód do narzekania i chwilowego niezadowolenia, ale później zainteresowani sami przyznali, że Zarząd Teatru postąpił słusznie. Przy tej sposobności jeszcze raz zwracamy publiczności uwagę, że przedstawienia będą się rozpoczynać bardzo punktualnie, a spaźniający się nie zostaną po rozpoczęciu wpuszczeni na salę.

7-letnia tancerka Dania Darling w Stanisławowie.

Dziś we środę o godz. 20 odbędzie się w sali teatru im. Moniuszki wieczór siedmioletniej tancerki Dani Darling. Występ ten polsko- amerykańskiej gwiazdy wywołał w Stanisławowie dobre zrozumiałe zainteresowanie. Opinia publiczna Ameryki i Europy, jak nie mniej i cała krytyka niema dość słów na określenie wspaniałych produkcji tanecznych tego dziecka.

szwadronu ułanów. Publiczność w ilości rzadko w Stanisławowie widzianej, bo przeszło 3000 osób z prawdziwą przyjemnością oglądała podniosłe to widowisko, nagradzając wykonaw-

ców hucznymi oklaskami. Po przedstawieniu dziwny widok przedstawiała piechota polska i rosyjska z czasów kościuszkowskich, maszerująca ładnie przez miasto do koszar

Świętokradztwo w Kołomyji.

MONTER Z PECZENIŻYNA UKRADEŁ 7 ZŁOTYCH I POŁAMAŁ DWA KIELICHY.

Stanisławów, w październiku.

Dzisiaj w nocy włamał się złodziej do kościoła parafjalnego w Kołomyji. W kościele rozbił on dwie skarbenki, z których zabrał 7 złotych oraz połamał dwa srebrne kielichy. Urząd śledczy w Kołomyji wszczął natych-

miastowe dochodzenia, tak, że w przeciągu 8 godzin schwytano złodzieja. Jest nim monter z Peczeniżyna Zygm. Grela. Okazało się, że Grela po niesporach dał się zamknąć w kościele a następnie popełnił kradzież. Po aresztowaniu został on odstawiony do sądu.

Ze sportu.

Zawody strzeleckie Związku

OFICERÓW REZERWY.

Lwów, 16. października.

Związek Oficerów Rezerwy urządza w niedzielę dnia 20. bm. zawody strzeleckie treningowe na strzelnicy wojskowej przy ul. Kleparowskiej. Początek zawodów o godzinie 9-tej rano. Strzelać będzie się z broni długiej małokalibrowej na odległość 25 m oraz 50 m, oraz z broni małokalibrowej krótkiej (pistoletów automatycznych) na odległość 15 m oraz 25 m.

Regulamin zawodów treningowych w lokalu ZOR. przy pl. Marjackim 4, oraz na strzelnicy w dniu zawodów.

Wpisowe dla zawodnika 1 zł Dla nieposiadających broni małokal. długiej dostarczy Związek karabinków. Strzelanie z pistoletów odbywać się będzie tylko z broni własnej wraz z amunicją własną (pistoletową). Zgłoszenia w ZOR. w godzinach wieczornych codziennie oraz w dniu zawodów na strzelnicy. Osobnych zawiadomień nie wysyła się. Zarząd wzywa wszystkich Członków o jawienie się na strzelnicy w dniu 20. bm. o godz. 9-tej rano.

Turniej siatkówki i koszykówki

URZĄDZA LKS „LECHJA“.

Lwów, 16. października.

Staraniem LKS. Lechja odbędzie się na boisku 40. pp. Turniej siatkówki i koszykówki. Turniej rozpoczyna się dnia 19. bm. i rozegrany zostanie systemem punktowym. W wypadku niepogody zawody odbędą się na sali. Nagrody w dy-

plomach zależnie od ilości zgłoszonych drużyn.

Zgłoszenia przyjmuje sekretariat LKS. „Lechja“ w godz. urzędowych do dnia 17. bm. włącznie.

Wpisowe od drużyny do każdej konkurencji zł. 1.50.

Najsilniejsi ludzie na świecie.

LISTA REKORDÓW W PODNOSZENIU CIĘŻARÓW.

Lwów, 16. października.

Międzynarodowa Federacja podnoszenia ciężarów w Paryżu ustaliła ostatnio

rekordy światowe dla pięciu kategorii wag, w szczególności wagi piórkowej do 60 kg., lekkiej do 67.5 kg., średniej do 75

kg., półciężkiej do 82.5 kg. i ciężkiej powyżej tego.

Rekordy te przedstawiają się następująco:

Rwanie prawą: 1) waga ciężka Regoulot (Francja) 101 kg., 2) waga półciężka Cadine (Francja) 90 kg., 3) waga średnia Haas (Austria) 88 kg., 4) waga lekka Haas (Austria) 83 kg., 5) waga piórkowa Stadler (Austria) 75 kg.

Rwanie lewą: 1) waga ciężka Luhaar (Estonja) 90 kg., 2) waga półciężka Trzeblatowski (Niemcy) 82.5 kg., 3) waga średnia Hipfinger (Austria) 85 kg., 4) waga lekka Aeschmann (Szwajcaria) 77.5 kg., 5) waga piórkowa Schweiger (Niemcy) 70 kg.

Rwanie oburącz: 1) ciężka Rigoulot (Francja) 126.5 kg., 2) półciężka Nosseir (Egipt) 116 kg., 3) średnia Zönnner (Niemcy) 107 kg., 4) lekka Arnout (Francja) 103 kg., 5) piórkowa Gabetti (Włochy) 90 kg.

Wyrzucanie prawą: 1) ciężka Hünenberger (Szwajcaria) 113.5 kg., 2) półciężka Hünenberger (Szwajcaria) 107.5 kg., 3) średnia Haas (Austria) 112.5 kg., 4) lekka Haas (Austria) 107.5 kg., 5) piórkowa Resinek (Austria) 92.5 kg.

Wyrzucanie lewą: 1) ciężka Goessler (Niemcy) 101 kg., 2) półciężka Dussol (Francja) 95 kg., 3) średnia Trefny (Austria) 97.5 kg., 4) lekka Jaquenoud (Szwajcaria) 92.5 kg., 5) piórkowa Rosinek (Austria) 84 kg.

Wyrzucanie oburącz: 1) ciężka Rigoulot (Francja) 161.5 kg., 2) półciężka Nosseir (Egipt) 148 kg., 3) średnia Hipfinger (Austria) 142.5 kg., 4) lekka Haas (Austria) 135 kg., 5) piórkowa Stadler (Austria) 120 kg.

Wypełnienie oburącz: 1) ciężka Schilberg (Austria) 128 kg., 2) półciężka Pszeniczka (Czechy) 111 kg., 3) średnia Galmbertj (Włochy) 105 kg., 4) lekka Woelpert (Niemcy) 100 kg., 5) piórkowa Conca (Włochy) i Woelpert (Niemcy) 92.5 kilogram.

Jak stąd wynika wszystkie światowe rekordy należą do 8 państw. Na pierwszym miejscu stoi Austria, która posiada 13 rekordów, drugim i trzecim podzieliły się Francja i Niemcy, które posiadają po 6 rekordów, na czwartym stoi Szwajcaria (4 rekordy), na piątym Włochy (3 rekordy), na szóstym Egipt (2 rekordy), wreszcie po 1 rekordzie posiada ją Czechy i Estonia.

Dno nędzy. Naprawdę złotemu i nigdy nie zawodzącemu sercu Czynelników naszych polecamy wdowę po poważnym rzemieślniku lwowskim, matkę legjonisty i obrońcy Lwowa, który zmarł z odniesionych ran — znajdującą się obecnie w obliczu śmierci głodowej. Nieszczęśliwa staruszka jest nadto ciężką kaleką, tak, że zupełnie najdrobniejszej nawet kwoty nie jest w możności zapracować. Datki przyjmuje Administracja dla „Matki Obrońcy Lwowa“.

Po tamtej stronie Bałtyku.

JEDYNY W SZTOKHOLMIE POLICJANT UZBROJONY W REWOLWER. — KOMUNISTI TRACA SWE WPŁYWY Z DNIA NA DZIEŃ. — MURARZ, POSIADAJĄCY WŁASNĄ WILŁĘ I MOTORÓWKĘ. — NIEMA LEPSZEGO KANDYDATA NA PREZYDENTA OD OBECNEGO KRÓLA.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej“)

Sztokholm, w październiku.

— Oto jedyny w Sztokholmie policjant, uzbrojony w rewolwer — zrobił uwagę towarzyszący mi Szwed, gdyśmy mijali Bank Państwa.

— A inni?

— Posiadają jedynie gumowe pałeczki. Ten i ów może i ma swoją własną broń, ale właściwie jest to surowo zabronione.

Być może było w tem trochę prze-

sady, faktem jednak jest, że w Szwecji policjant jest raczej regulatorem ruchu i opiekunem przechodniów, potrzebujących pomocy bądź informacji, niż stróżem bezpieczeństwa publicznego w całym tego słowa znaczeniu.

Szwecja jest bowiem krajem wybitnie spokojnym, krajem spokojnej pracy. Szwed z temperamentu — flegmatyczny, dzięki częściowej prohibicji — trzeźwy, z natury — uczciwy

i pracowity, jest obywatelem słabeznym i spokojnym. Pijaństwo i nędza, rodzice wszelkiego występku, należą tu do rzadkości, uczciwość zaś jest wrodzonym i pielęgnowanym rysem charakteru. To też nie trzeba się dziwić, że sprzedawca gazet zostawia je bez opieki na ulicy, a przechodnie sami płacą i odliczają sobie resztę lub że statki kursujące pomiędzy szherami pozostawiają na przystani korespon-

Niemcy 20,40 i ówienć Szwajcarnja 25,17 5/8
Hiszpanja 34,10 Danja 18,20 3/4 Szwecja
18,13 7/8 Norwegja 18,20 3/4, Helsingfors
193,70 Praga 164,43 Budapeszt 27,89 Bel-
grad 276 Sofja 673 Rumunja 817 5/8 Wie-
deń 34,62 Warszawa 43,39.

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż 15. października. (Tel. G. P.)
Londyn 123,89 Nowy Jork 25,45 Belgja
355 i ówienć Hiszpanja 362 i ówienć Wło-
chy 133 i ówienć Szwajcarnja 492 Danja
680 i pół Holandja 1024 i pół Norwegja
680 i pół Szwecja 683 Praga 75 i pół Ru-
munja 15,15 Wiedeń 357 i pół Niemcy
607 i ówienć.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 15. października.
Tendencja chwiejna zwyżkowa. Obrót
żywny.

WALUTY: Dol. ameryk. 8,88,00—
8,88,50, dolary kanad. 8,80,00—8,80,50,
korony czeskie 0,26,33—0,26,50, szylingi
austr. 125,00—125,50 leje 0,05,00—
0,05,25, franki franc. 0,34,50—0,34,75,
franki szwajcarskie 171,50—172,00, funty
szterlingi 43,30—43,50, czerwieńce sow.
za jeden 17,00—17,50.

ZŁOTO: 20 koron 36,30,00—36,36,00,
20 marek 42,00—42,40, 10 rubli 46,00—
46,40.

SREBRO: Kor. austr. 0,62,50—0,63,50,
5 kor. austr. 3,24,00—3,30,00, flor. austr.
1,62—1,65, ruble rosyjskie 2,60—2,65,
Lombard za rubel 1,30—1,35

OGŁOSZENIA.

POMOC LEKARSKA.

CHOROBY weneryczne i zastarzałe skór-
ne, neurastenję seksualną leczy specja-
lista Dr. Frisch, Wałowa 11. Tel. 55-20,
7689-4

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych
i kosmetyki

Dr. I. MUND b. sek. szpitali
wied. i lwowsk.
ordynuje od 8-10, 2-6, w niedzielę od 9-1.
LWÓW, ASNYKA 1, (róg Piłsudskiego)
Tel. 48-01. — Leczenie żylaków

Długoletni sekundarjusz szpitala powz.
i były lekarz kliniki wiedeńskiej
Dr. M. MONDSCHNEIN
Stanisławów, Gołuchowskiego 30,
specjalista w leczeniu chorób skórnych
i zastarzałych wenerycznych. Kosmetyka
lekarska i leczenie radykalne żylaków.

MIESZKANIA, SKLEPY,
10 groszy za wyraz.

POKÓJ dwu-frontowy do wynajęcia od
zaraz. Wiadomość Pomorskiego 29, od
2—5. 7900

FEJLETON „GAZ. POR.” z 17. X. 1929.

MAKS BRAND. 46

TYGRYS

Tłumaczył F. Rychłowski.

— Tak jest.

— A ten Tygrys, czy jest moim
przyjacielem?

— On cię przecież zupełnie nie
zna.

— To jedno wystarczyłoby już,
abyś Larre'go nie odprawiała. Larry
jest moim przyjacielem, Tygrys nie!
Czy to nie dosyć? Mam ci podać inne
jeszcze powody?

Mary oparła się o krzesło, wpatru-
jąc się bezradnie w twarz Pawiana.
Wreszcie odparła:

— Ale Tygrys jest moim przyja-
cielem!

— A cóż to, do diabła, może mnie
obchodzić? — zaśmiał się krótko, zło-
śliwie. — Tygrys twoim przyjacielem?
Cóż to mnie obchodzi, pytam?

— Nic... to prawda — wyszeptała
z rezygnacją.

Nagle Pawian przechylił się ku

Mary, jakby mu jakaś nowa myśl
przyszła do głowy:

— Co ty masz właściwie z tym
Tygrysem?

— Nic...

Pawian ujął ją swemi żelaznemi
palcami pod brode, zmuszając ją do
podniesienia głowy i spojrzenia mu
prosto w oczy. Okrutny uśmiech wy-
krzywił mu twarz.

— Powtórz to jeszcze raz! — krzyk-
nął.

Mary poruszyła ustami, ale wy-
szeptała coś tak cicho, że Jack nie
mógł dosłyszeć.

— Głośniej! — rozkazał Pawian —
jeżeli dość głośno zeszysz, może ci
prędzej uwierzę!

Nagle odtrąciła jego rękę. Zerwała
się z krzesła; oczy jej lśniły niby dwa
czarne djamenty na bladej twarzy.

— Tygrys jest moim przyjacie-
lem! — mówiła gorączkowo. — Sły-
szysz? To chciałeś wiedzieć? Jest
moim przyjacielem! I Bogu dziękuje
za to.

— Do wszystkich diabłów!... —
syknął Pawian. Ale opanował się cał-
łym wysiłkiem; skrzyżował ramiona

na piersiach.

— Twoim przyjacielem? — powtó-
rzył pomalu.

Nic nie odrzekła, wyczerpana po-
przednim wybuchem. Ręką przyciska-
ła serce.

Pawian nachylił się ku niej, ogar-
nięty nową myślą:

— Jak długo się z nim znasz?

— Od jakich ośmiu czy dziewięciu
godzin.

Coo?

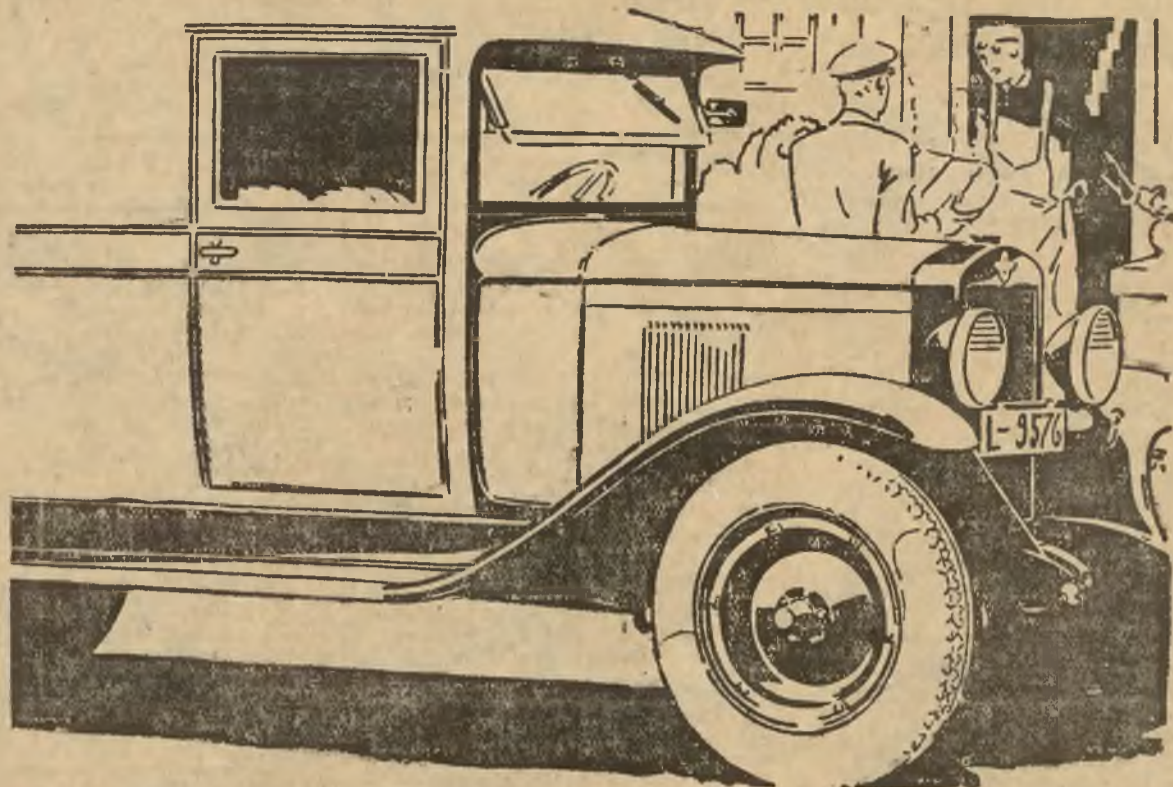
Rozjaśniła się nieco twarz Pawia-
na. Ale obserwował ją dalej bacznie.

Jack czuł, że mu się w głowie mą-
cić zaczyna. Mary bała się tego po-
twora, jak jakiejś jadownej zmiży; to
było widoczne. Czemuż jednak nie
woła na pomoc? Jeden krzyk, a pół
Tangle zleci się natychmiast. I choćby
ten Pawian był najstraszniejszy, tłum
rozszarpałby go w kawałki, jeżeli be-
dzie szło o obronienie Mary. A jej
nawet na myśl nie przychodzi stawiać
temu potworowi jakikolwiek opór. Jack
nie może tego pojąć, więc zagryza
wargi w bezsilnej wściekłości.

— Od dziewięciu godzin? — po-
wodził Pawian podejrzliwie. — I tak

odrazu się zaprzyjaźniliście?
— Tak.
— Cóż ty na nim takiego widzisz?
— Zachowuje się przyzwoicie, a
spojrzenie ma takie szczerze i jasne,
jak nikt.
— A to są właśnie zalety, których
mnie brakuje?
— Tego przecież nie mówiłam...
On jest zupełnie inny niż wszyscy.
Pawian nie przestawał wpatrywać
się w nią badawczo.

— Słuchaj, powiedz mi jedno! —
odezwał się nagle. — Pamiętasz, jak
ostatni raz wybierałem się w drogę?
— Tak.
— Mówiłem ci wtedy, abyś szła
razem ze mną?
Jackowi zdawało się, że mu serce
niemał zamiera w piersi.
— Tak...
— Ale nie chciałaś... mówiłaś, że
chcesz zostać porządną dziewczyną.
Ale miałaś inny powód. Patrzaj mi
prosto w oczy! Miałas inny powód!
Chciałaś się mnie pozbyć, abyś się
mogła swobodnie widywać z tym...
Tygrysem. Nie prawda?
(C. d. n.)

Nawet wygląd tego samochodu jest już reklamą dla przedsiębiorstwa

Doskonale prezentująca się ciężarówka Chevrolet, świadczy o
żywności przedsiębiorstwa. Jest ona najlepszym dowodem,
że firma, rozwijająca towary Chevroletem, nie tylko umie zbierać
zamówienia, ale tak samo potrafi towar dostarczyć na czas.

Ciężarówka Chevrolet rozwiozi towary z szybkością samo-
chodu osobowego, jest więc nieocenioną przy dostarczaniu towa-
rów zamiejscowej, lub zamieszkałej w odległych dzielnicach miasta
klienteli. Szybka i silna zarazem, zaopatrzona w cztery prze-
kładnie i w cztery hamulce, ponadto oszczędna w zużyciu ben-
zyny i smarów, ciężarówka Chevrolet cieszy się olbrzymią
popularnością w Polsce, jako najbardziej dostosowaną do wa-
runków miejscowych.

Ze względu na swą umiarkowaną cenę i ułatwione warunki
płatności jest ona dostępna dla szerokiego ogółu sfer handlowych,
przemysłowych i rolniczych. Wyrób General Motors.

Upoważnione zastępstwa na całym terytorjum Polski i w
Wolnem Mieście Gdańsku.

Ceny:

Podwozie Ciężarowe Chevrolet (opo-
ny 30x5)..... zł. 8950.—

Podwozie półciężarowe Chevrolet
zł. 7150.—

Loko fabryka Warszawa, łącznie
z podatkiem obrotowym

Ciężarówka CHEVROLET

GENERAL MOTORS w POLSCE. WARSZAWA

WILLA 7-pokojowa z ogrodem w śródmieściu do wynajęcia za czynszem kwartalnym. Zgłoszenia pisemne pod „Jaska” 7882-3

POKÓJ kawalerski poszukiwany od zaraz. Wejście niekrepujące. Zgłoszenia do Adm. „Gaz. Por.” tylko z podaniem ceny pod „Urzednik” 7888-2

4 POKOJE największy komfort, wynajmę, oglądać Tarnawskiego 34 od 3.30—4.30. 7858-4

MIESZKANIE kawalerskie umeblowane luksusowe, mały apartament sam dla siebie, pokój, dwie małe wyżki łazienka, mała garderóbka, przedpokój, komfort, wejście ze schodów, balkon, światło elektryczne, kaloryfery, na żądanie może też być i kuchenka gazowa — do wynajęcia od 1. listopada, Piaskowa 1, 15. 7924-2

POSADY POSZUKIWANE,
3 grosze za wyraz.

INTEL, panna poszukuje posady do wszystkiego do 1 lub 2 osób. Łaskawe listy pod „H. K.” „Gaz. Poranna” 7877-2

W BIURZE inżynierskim zatrudnienia poszukuje. Zgłoszenia „Technik” Adm. „Gaz. Porannej” 7875-2

HANDLOWIEC, lat 36, kawaler, posiadający szeroką wiedzę fachową bez nałogów nadzwyczaj pracowity energiczny, bezwzględnie uczciwy, znający dokładnie pracę bufetową, korzenną mogący samodzielnie poprowadzić interes, obejmie kierownictwo handlu kolonialno-śniadankowego, restauracji na skromnych warunkach. Łaskawe zgłoszenia: „Gazeta Poranna” pod „Nadzwyczaj uczciwy i pracowity” 7901-2

SZOFER i ślusarz maszynowy obznajomiony z motorami „Diesla” poszukuje posady zaraz. Listy łaskawe pod „Diesel 806” do „Porannej” 7910-2

LEŚNICZY egzaminowany z kilkunastuletnią praktyką poszukuje posady leśniczego, podleśniczego lub jakiegokolwiek bądź na skromnych warunkach. Łaskawe zgłoszenia: Juliusz Brochwicz Sobek — Lwów ul. św. King 22 u p. Józefa Bortnika. 7890-2

Humor.

Roztargniony profesor spotyka na ulicy ucznia: — Stuchaj-na — mówi do niego. — Gdzie jest ulica Kochanowskiego?

— Druga na lewo, proszę pana psora,
— Dobrze, siadaj.

ZA WYROBIENIE posady rutynowanemu buchalterowi - bilansistę z długoletnią praktyką dam dwumiesięczną płacę. Zgłoszenia do Administracji pod „Mafr” 7921

WOLNE POSADY,
10 groszy za wyraz.

INTRATNE ZAJĘCIE. Ruchliwych i energicznych inspektorów i agentów we wszystkich miastach powiatowych Wojeń. Lwowskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego poszukuje za wysoką prowizją jedno z najważniejszych Towarzystw Ubezpieczeń operujące w dziale życiowym i elementarnym. Zgłoszenia listowne przy podaniu referencji pod „Znaczący dochód”, Lwów. Główna poczta, skrytka L. 72. 7786

KUPNO I SPRZEDAŻ,
12 groszy za wyraz.

NAJTANIEJ kołdry, koc, materace, poduszki, prześcieradła, poszewki, sienniki poleca **KAZ. SKIBIŃSKI** Lwów, Kopernika 4. Tel. 51-10. Pensjonatom i zakładom 10% opustu.

BLACHĘ używaną 2 lub 3 m/m grubą w większej ilości kupi firma Juliusz Weiss, Koleje Pańne, Leśne i Fabryczne. Lwów, Potockiego 26. 7907-3

AUTO ciężarowe wynajmę lub sprzedam. Pasternakowa, Kaspra Boczkowskiego 14. 7889-6

PSA dobrego dzikusa kupię. Leśniczy Kwaśniewski p. Grabiny. 7895-2

RÓŻE pnące, psa łańcuchowego sprzedam w czwartek ogródnik, Piaskowa 11. 7872-2

PIECE żelazno szamotowe, wjeźnie płonące poleca Rentschner, Legionów 37. 7822-10

STARE SREBRA, meble, szkło i porcelanę kupi amator. Zgłoszenia do administracji pod „Stare srebra” 7772-5

MINJATURY STARE kupi amator. Zgłoszenia do administracji pod „Minjatury” 7772-5

STARE KILIMY o wzorach kwiatowych i stare dywany kupi amator. Zgłoszenia do administracji pod „Kilimy” 7772-5

SAMOCHÓD Delage kryty 6-cio osobowy, karoserja elastyczna, Wexmann w doskonałym stanie okazjnie sprzedam za 1200 dolarów na dogodnych warunkach Cyclear — Lwów, ul. Romana wicza 9. Telefon 20—01. 7920

Koldry watowe, wełniane i puchowe
Władysław WEBER Lwów, Batorego 2.

Magistrat miasta Śniatyna,
L. 10244 29.

KWIATY cięte i w donozkach jako też agrest sztuka 2 zł, poęczki sztuka 1,50, codziennie do 11-tej i od 4-tej popołudniu Piaskowa 1, 15 w ogrodzie. 7924-2

ROŻNE DONIESIENIA,
10 groszy za wyraz.

KTO pożyczycy 500 zł, do wykończenia wy nalazku będzie spółnikiem na 10%, wrazie nieudania się spłace po 20 zł, miesięcznie. Zgłoszenia przyjmuje Kamijński, Lwowska 15, Żółkiew. 7897

NIE ZAPOMINAJCIE przed mrozami za mówić zapas wody mineralnej we Fabryce „Zdrowie”, Lwów, ul. Zdrowie 9, tel. 14—72. 7904-4

SEIDEN CHAIM 1893 Trzciana unieważnia książeczkę wojskową P. K. U. Rzeszów. 7898

ST. SIERŻANT Bałakuniec Włodzimierz unieważnia legitymację osobistą Nr. 1003 wystawioną przez 40. p. p. 7898

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę Antoniego Chrapliwego 1906, Liczkowce, syna Błażeja, wydała PKU. Czortków. 7881-3

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojsk na nazwisko Jaciezek Władysław, wydaną przez PKU. Jarocin Wlkp. 7883-3

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową P. K. U. Gródek Jagielloński Franciszek Brzeski 7870-3

KAPELUSZE i woale załobne poleca Topolnicka, Pasaż Mikolascha, 1. piętro. 7710-1

PONCZOCHY, reformy, rękawiczki wełniane, fildekosowe, jedwabno jakoteż rajtuzki wełniane po cenach konkurencyjnych, Piepes, Lwów, Bojmów 7. 7512-10

OKAZJA, Jeżeli chcesz poznać los, który Cię czeka odwiedź znanego Rabina Resenbluma, który zamieszkuje Lwów, Kazimierzowska 20. Odślon Ci on przeszłość i odkryje przyszłość, odpowiadając na wszystkie pytania nawet najbardziej skomplikowane. Skorzystajcie z sposobności. Przyjmuje codziennie od 9-tej rano. 7918

Zamówienia na **Maszyny trykotarskie**
M. WEDZEMANA przyjmuje Przedstawicielstwo Kraków, Smoleńska 12. „GARSONKA” Tel. 22-7
Okazja! Sypialnia 21 600.—
Salonik 21 350.—
i inne meble na dogodnych warunkach, również i na prowincji sprzedaje magazyn meblowy **Herman Münzer** Lwów, bli Trybunałska 4.

Niel...
proszę tylko **“OLLA”**

Najlepsze i najtańsze w Polsce.

Stoiaki żelazne
Józef Procko
FABR. MEBLI ŻEL. I METAL. ODLEWNIA ŻELAZA
LWÓW, TERCJARSKA 10.
TEL. 15-68.

ŁÓŻKA DLA PENSJONATÓW I SZPIITALI
ŁÓŻKA POKOJOWE

TECHNICY najtaniej zapracują się w PRZYSSRY I POPIEKY d. RYLOWAN A W KRAMIE STUDENCKIM Lwów, Szajnochy 2.

PIECE Gazowe - Opatowe na nowszych konstrukcji nadeszły do SKLEPU

Miejsk. Zakładu Gazowego w Pasażu Mikolascha Tel. 11-6. Prosimy o wczesne z opatrzenie się, ponieważ w pełnym sezonie nie będziemy w możności dotrzymać terminu montażu.

Każdemu bez poreki sprzedam „KA-TE” UL. SOBIESKIEGO 11. Cena 10 zł. Telef. Nr. 43-33.

MEBLE wszelkiego rodzaju NA DŁUGOTERMINOWE SPŁATY.

HEMOROIDY

HEMORIN KRAWE

Kredytowy Bank Spółdzielczy w Brodach zawiadamia niniejszem P. T. członków, że w dniu 8. listopada br. odbędzie się w lokalu własnym o godz. 11-tej przedpołudniem nadzwyczajne walne zgromadzenie z następującym porządkiem:
1) Wybór 4 członków Rady Nadzorczej.
2) Wnioski i interpelacje.
7906 Zarząd.

CENY OGŁOSZEŃ:
Za wiersz 1-szpaltowy milimetrów (szer. 50 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrów (szer. 60 mm.) nadesłane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrów (szer. 66 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrów (szer. 60 mm.) w kółce (kronika, repertuar) 55 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrów (szer. 69 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrów (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonialne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za

— słówko. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. Porcia przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga:

Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 4 łamów (szpalt), tekstowe na 4 łamy (szpalty).
PRENUMERATA MIESIĘCZNA:
Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową . . . . . zł. 8.50
Bez dostawy . . . . . zł. 6.—
Za granicę . . . . . zł. 9.75